

AKUSZTIKUS GITÁR ALAPISMERETEK

- Gyors, önálló tanulás
- Dallam- és akkordjáték
- Az alapoktól a zenekari játékig

Gyakorló CD-vel:
58 felvétel

AKUSZTIKUS GITÁR ALAPISMERETEK

• Gyakorló CD-vel •

- Gyors, önálló tanulás
- Dallam- és akkordjáték
- Az alapoktól a zenekari játékig

ELŐSZÓ

Jelen bevezető füzet lehetővé teszi számodra, hogy kottaolvasási ismeretek nélkül megismerd a gitározás alapjait. Ha szeretnél együttest alapítani, vagy együttesben játszani, esetleg szeretnéd gitárral kísérni magad vagy más énekét, úgy jelen füzetből elsajátíthatod az ehhez szükséges alapvető ismereteket.

A gitár a zene világában az egyik legelterjedtebb hangszer. Az akusztikus gitároknak számos fajtája létezik. „Normál”, fából készült gitár nylon húrokkal, fagitarok acélhúrokkal, elektroakusztikus hangszedőkkel rendelkező gitárok, westerngitárok, tizenkét húros gitárok, sőt, balkezesek számára is készítenek gitárokat. A gitározás tanulása során az akkordok ismerete különösen fontos. Egy énekesnő, vagy egy trombita nem tud akkordokat képezni, csak egyes hangokat. A gitár erőssége pont ebben rejlik. Ezért a szólójáték különböző pengetési technikái és a kíséret ritmikus sorainak ismertetése mellett elsősorban az akkordok fogását részletezzük.

A mellékelt CD a tanulást és gyakorlást segíti. Mindenekelőtt a hangzásról kell képet alkotnod, hogy hogyan szólnak az egyes akkordok, menetek és dalok. A könyvben szereplő összes dalt megtalálod a CD-n, egyrészt teljes hangszerelésben, azaz az együttes és a gitár szólamaival, másrészt egy gyakorlásra alkalmas (play-along) verzió formájában, melyen csak a kíséret hallható. Ebben az esetben a dalt magad kísérheted a gitárral. Az egyes felvételek adatai közül az első szám a teljes hangszerelésre, a második a gyakorló verzióra vonatkozik.

Annak érdekében, hogy bizonyos szakkifejezéseket érthetőbbé tegyünk az olvasó számára, jelen könyvben az alábbi írásmódokat használjuk: Kötőjelek használata a moll és dúr kifejezésekkel való szócsoporthoz képzése során, pl. dúr-hangsor. A nagy- és kisbetűs írásmódok használata megfelel az akkordok nemzetközi írásmódjának, pl. E-dúr = E, A-moll = Am. Az akkordok és hangok írásának módja az alterált hangzatok neveiben is megfelel a nemzetközi jelöléseknek a kottákban és a szövegben, pl. C# = cisz. A Magyarországon használatos „h” hangot a nemzetközi írásmódnak megfelelően „b”-nek jelöljük, a „b” hangot pedig ennek megfelelően „bb”-nek (azaz „bebé”).

TARTALOM

A hangszer	4
A gitár részei	4
A tartás	5
Az iskolászerű tartás	5
A laza tartás	5
Tartás álló helyzetben	5
A hangolás	6

Bal kéz – jobb kéz	8
A bal kéz	8
A jobb kéz	9
A pengető	10

Az ütem	11
A kotta	11
A 4/4-es ütem	11
További ütemtípusok	12

Kottaolvasás	12
Az üres húrok	12
A lefogott hangok	14
Az előjegyzés	17
A hangsorok	19
Dúr és moll	20
A ritmus	21
A szünetek	23
Pontozott hangjegyek és ívek	23
A felütés	23

Dalkészlet	24
What Shall We Do With The Drunken Sailor	24
When The Saints Go Marchin' In	25
Whiskey In The Jar	26
Banks Of The Ohio G-dúrban	27
Banks Of The Ohio A-dúrban	27
Banks Of The Ohio E-dúrban	28
My Bonnie Lies Over The Ocean	29
Greensleeves	30

Az akkordok	31
Az akkordok ábrázolása (lefogási képek)	31
Az első akkordok	32
E-moll	33
E-dúr	33
A-moll	33

A-dúr	34
D-moll	34
D-dúr	34

Dalok	35
Kétakkordos dalok	35
What Shall We Do With The Drunken Sailor	36
He's Got The Whole World In His Hands	
D-Dúrban (A-dúrban)	37
La Cucaracha	38
Háromakkordos dalok	39
Careless Love	39
Down By The Riverside	40
Hava Nagila	41
További akkordok	42
C-dúr	42
G-dúr	42
Swing Low, Sweet Chariot	43
Oh, Susannah	44
Scarborough Fair	45

Dalok kísérete	46
A kadencia	46
Kíséreti minta	46

Bővített harmóniák	48
Domináns szeptim akkordok	48
She'll Be Coming Round The Mountain	50
Cielito Lindo	51
Sometimes I Feel Like A Motherless Child	52
Dúr akkordok nagy szeptimmal	
(major akkordok)	53
Moll akkordok kis szeptimmal	
(mellékszeptim akkordok)	54
Kiegészítő hangok	55

A barré-játék	56
A legnehezebb fogás: az F-dúr	56
A nagy barré-fogás	56
Az „E” lefogási típus	57
Az „A” lefogási típus	59
Tipppek búcsúzóul	61
A CD-felvételek listája	62
Akkordtáblázat – Áttekintés	63
A hangok a gitáron	64

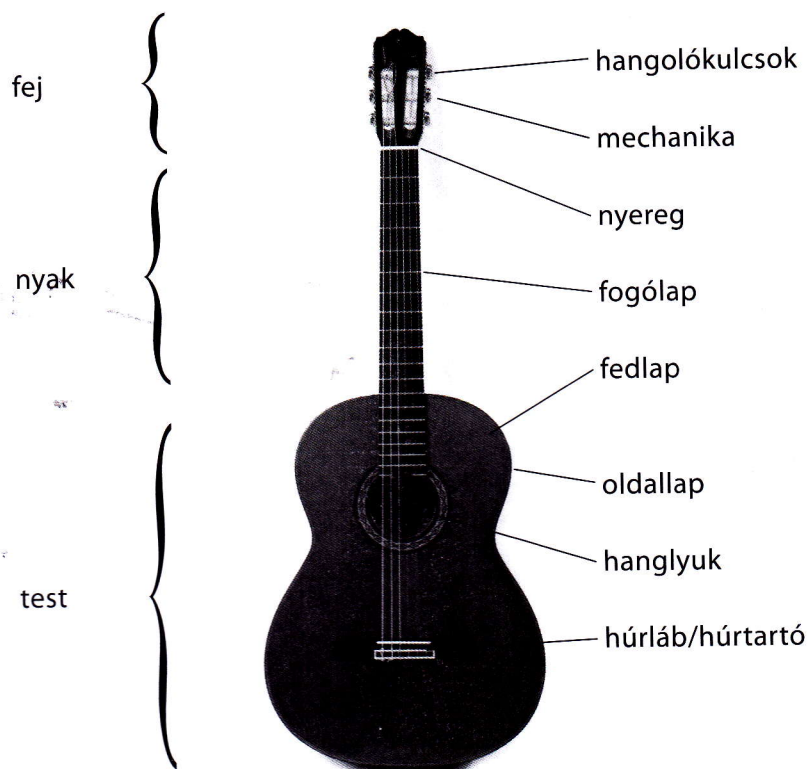
A HANGSZER

A gitár részei

A gitár nagyon régi hangszer. No, nem az melyet éppen megvásároltál, hanem a gitár általában. Már néhány ezer éve, az ókori Görögországban is léteztek a gitárhoz hasonló hangszerek. A gitár a kordofon hangszerek családjába tartozik. Ez nem az akkordok képzésére vonatkozik, hanem azt jelenti, hogy a gitár egy lantszerű, húros hangszer. A gitár húrjai egy dobozszerű testen keresztül szólalnak meg, noha ez a doboz nem négyszögletes, hanem lágyan ívelt. A hangképzés szempontjából a gitár húros hangszer, a játéktechnikája szempontjából pedig pengetős hangszer. Ez különösen igaz, ha pengetővel játszol.

A rokon hangszerek közé tartozik az ukulele, a lant, a bendzsó, a mandolin és a hawaii gitár.

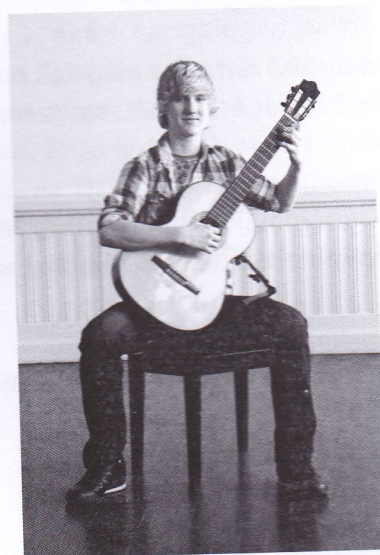
A gitár egy testből (ez az ívelt fadoboz, mely rezonáló testként szolgál), az ahhoz csatlakozó nyakból (melyen a hurok futnak) és egy fejből áll. A fejen hat hangolókulcs található, melyekkel a hurok hangolása végezhető el.

A tartás

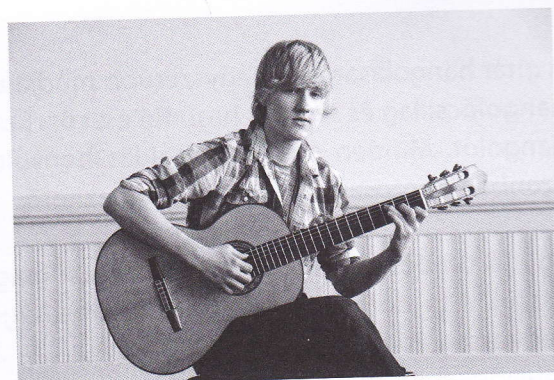
Az iskolászerű tartás

A gitáros a szék első felén ül és bal lábát felteszi egy kispadra. Léteznek fából vagy műanyagból készült tartók is, melyeket „támasztéknak” nevezünk. Ezek a hangszer oldallapjának aljára szerelhetők fel és a bal comb támasztja alá őket. Azonban a két tartás egyike sem néz ki elég lazán; a pad úgy néz ki, mintha a gitáros a zeneiskolában lenne, a támaszték pedig legtöbbször nincs kéznél. A mi céljainkra ez a hangszer tartás nem igazán alkalmazható.

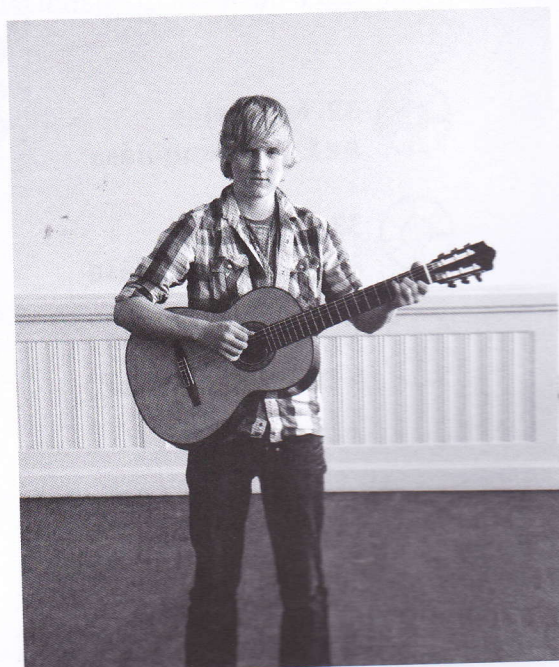
A laza tartás

Sok gitáros a lazább tartást részesíti előnyben. Gitárodát a jobb combodra fektetve a jobb felkaroddal támasztod a hangszer. Próbáld ki, hogy számodra melyik tartás a kényelmes. A gitár a bal lábon is tartható. Az a fontos, hogy lazán, feszültség nélkül tudj gyakorolni. Mindkét kéznek szabadnak kell lennie; a jobb kéznek a pengetéshez, a bal kéznek pedig a hangok lefogásához.

Tartás álló helyzetben

Mindenekelőtt a rock- és popzenében játszanak álló helyzetben a gitáron. Ehhez szükség van egy stabil hevederre, mely számos változatban hozzáférhető. Maga a hangszer azonban ne lógjon túl mélyen, különben nehézségeid támadhatnak az akkordok lefogása során. Ha nem tudsz hevedert felszerelni a gitárra, kérd a kereskedőt, vagy egy gitárkészítő segítségét. A gitárt tarthatod a könyököd és a mellkasod közé szorítva is. Az álló helyzetben történő gitártartás azon énekesek számára is fontos, akik saját éneküket kísérik.

A hangolás

Idegcsigázó téma, de meg kell birkózni vele. A hangolás nélkül ugyanis szörnyű a gitár hangja. Rontja a zene hallását és mások sem szeretnék hallgatni.

Kezdjük hát a hangolást:

A gitárnak közismerten hat húra van (néhány kivételtől eltekintve). Ezen húrok mindegyike névvel és számmal rendelkezik, kezdve a legmélyebb hangon megszólaló húrral, a hatodikkal:

- 6. húr = E-húr** (a mély E-húr, avagy a „vastag” E-húr)
- 5. húr = A-húr**
- 4. húr = D-húr**
- 3. húr = g-húr**
- 2. húr = b-húr**
- 1. húr = e-húr** (a magas e-húr, avagy a „vékony” e-húr)

A gitár hangolásának legegyszerűbb módja az elektronikus hangoló használata. Létezik még hangolóvilla, hangolócsillag és számos hasonló eszköz. Ezekben azonban nem bízatsz. Vásárolj inkább egy elektromos hangolót. Minden egyéb megoldás bonyolult és körülményes. Az elektronikus hangolóval a hangolás azonban pontosan és gyorsan elvégezhető.

Egy jó tanács: A hangológép a hangok magasságát mindig pontosan mutatja. A gitár rendszerint fából készül. A fa „dolgozik”, azaz hő hatására kitágul, hideg hatására összemegy. Rontja a helyzetet, ha eső vagy nedvesség éri a gitárt.

Léteznek még olcsó hangszerek, melyeknél a nyak elferdül. Ilyenkor néha utánhangolás szükséges (lásd még később a szövegben a „Gitár hangolása hangológép nélkül” rész alatt). Ha még nem szereztél be hangolót, gitárod a mellékelt CD alábbi felvételeinek meghallgatásával is behangolható.

32. felvétel
Az E-húr hangolása

33. felvétel
Az A-húr hangolása

34. felvétel
A D-húr hangolása

35. felvétel
A g-húr hangolása

36. felvétel
A b-húr hangolása

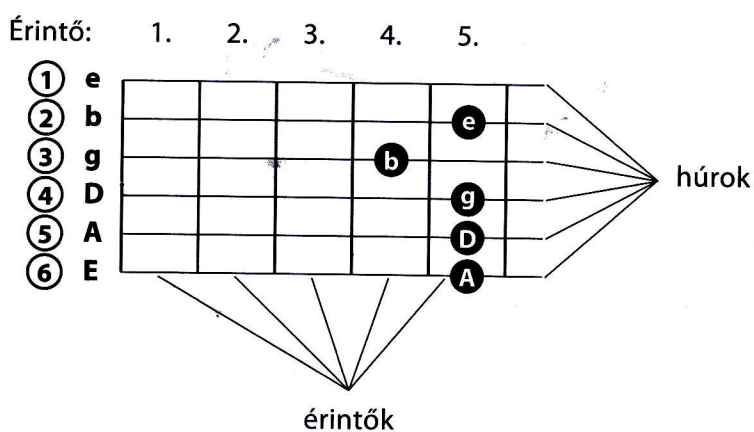

37. felvétel
Az e-húr hangolása

A teljesség kedvéért az alábbiakban bemutatom, hogyan hangolhatod be a gitárt hangológép nélkül. Ez akkor válik szükségessé, ha sem hangológép, sem hangolóvilla nincs a közelben (ennek azonban nem szabad előfordulnia, mivel ezek az eszközök mostantól gitárkészleted alapfelszereltségéhez kell, hogy tartozzanak). Ha abból indulunk ki, hogy a mély E-húr hangja stimmel, fogd le ennek az E-húrnak az 5. érintőjét. Az A-húr hangzását ezzel megegyező hangra kell hangolnod. Az E-húr 5. érintője ugyanis ugyanazon a hangon szólal meg, mint az üres A-húr. Ha az A-húrt a leírt módon behangoltad, ugyanígy kell eljárnod a többi húrral is. Az alábbiakban olvashatod annak leírását, hogy melyik húron melyik érintőt kell lefogni.

A húrokat az alábbiak szerint kell összhangba hozni:

- üres A-húr az E-húr 5. érintőjével
- üres D-húr az A-húr 5. érintőjével
- üres g-húr a D-húr 5. érintőjével
- üres b-húr a g-húr 4. érintőjével
- üres e-húr a b-húr 5. érintőjével

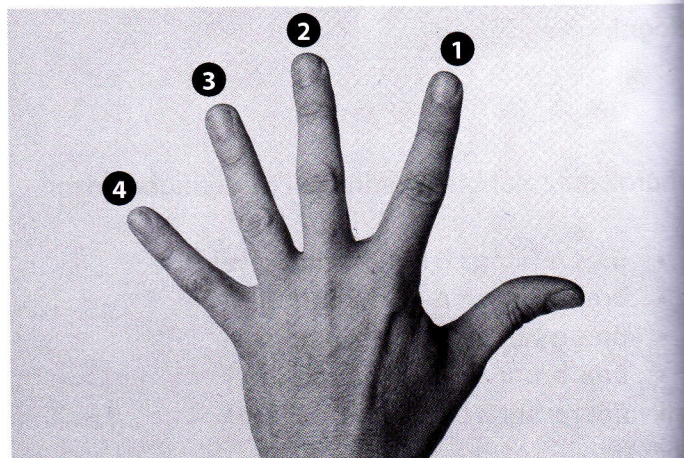

BAL KÉZ – JOBB KÉZ

A bal kéz

A gitáron akkordok lefogásával (gitárfogások) kísérhetsz dalokat. Az akkordokat bal kézzel (a lefogó kéz) kell lefogni a gitárnyakon található fogólapon. Annak jelölésére, hogy melyik ujjal kell az adott hangot lefogni, az alábbi számokat használjuk:

- 1 – mutatóujj
- 2 – középső ujj
- 3 – gyűrűsujj
- 4 – kisujj

Az ujjakat az érintőkkel párhuzamosan kell felhelyezni. Mindkét ujjpercet enyhén balra kell hajlítani, semmiképpen sem befelé nyomva.

A bal kéz a hüvelykujjal támaszkodik. A hüvelykujj helye a gitárnyak hátoldalán van.

A hüvelykujj ne nyúljon túl a fogólapon. Ideális esetben a középső ujjal (2. ujj, vö. a fenti fotóval) szemben kell lennie úgy, hogy a négy ujj és a hüvelykujj körülbelül egy kört képezzenek.

Egy jó tanács: A húrok lefogásához sokkal kevesebb erő szükséges, mint azt sokan kezdetben gondolják. Tehát ne nyomd túl erősen a húrokat!

A jobb kéz

A gitár húrjait a jobb kéz (a pengető kéz) ujjával, vagy egy pengető használatával kell megszólaltatni.

A klasszikus kottákban gyakran találhatók p, i, m, a jelölések. Ezek az ujjak spanyol megnevezésére utalnak: Hüvelykujj, spanyolul *pulgar* (p), mutatóujj, spanyolul *indice* (i), középső ujj, spanyolul *medio* (m), gyűrűsujj, spanyolul *anula* (a). Jelen könyvben azonban az egyszerűbb magyar rövidítéseket használom:

Hüvelykujj (H)

Mutatóujj (M)

Középső ujj (K)

Gyűrűsujj (Gy)

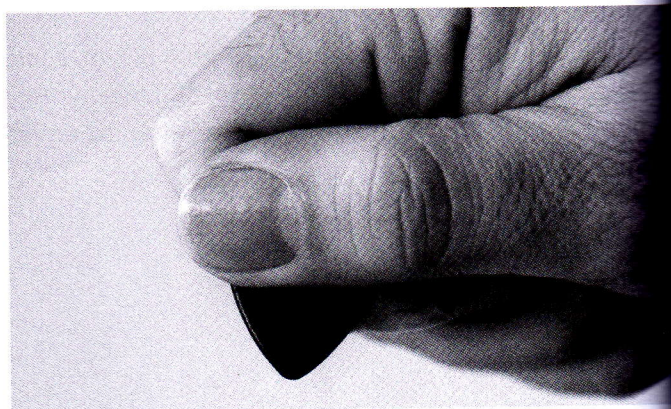
A húrok ujjakkal történő pengetéséhez létezik egy kipróbált kéztartás, melynek használata számodra is ajánlatos: A jobb kéz hüvelykujjával a mély E-húrt és az A-húrt, néha a D-húrt is pengeted. Ez az ujj a húrokat „lefelé” pengeti. A mutatóujj a g-húrt pengeti, a középső ujj a b-húrt, míg a gyűrűsujj az e-húrt pengeti „felfelé”, a kézfej közepe felé.

A húrokat az ujjhegyekkel tudod pengetni. Ha a körmeid elég hosszúak, használhatod ezeket is a húrok pengetésére. A „körömmel történő pengetés” esetén a hang világosabb és hangosabb lesz. Az ujjhegyek és körmök váltakozó használata kerek „klasszikus” hangzást kölcsönöz a játéknak.

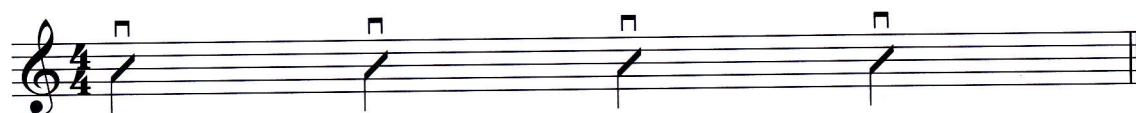
A pengető

Az akkordokat a jobb kézzel, de pengető használatával is megszólaltathatod. A pengetőt, mint az a képen is látható, a mutatóujj és a hüvelykujj között kell tartani.

Két pengetési irányt különböztetünk meg; az összes, vagy több húr egyidejű pengetését így jelöljük:

a vastagabb húrtól a vékonyabb húr felé = lepengetés

a vékonyabb húrtól a vastagabb húr felé = felpengetés.

Egyenletes le- és felpengetés a jobb alkar és a csukló mozgásával érhető el. Próbáld ki az alábbi gyakorlatot. Ennek során ügyelj arra, hogy a pengetések (fel és le) lehetőleg egyenletesek legyenek:

01. felvétel

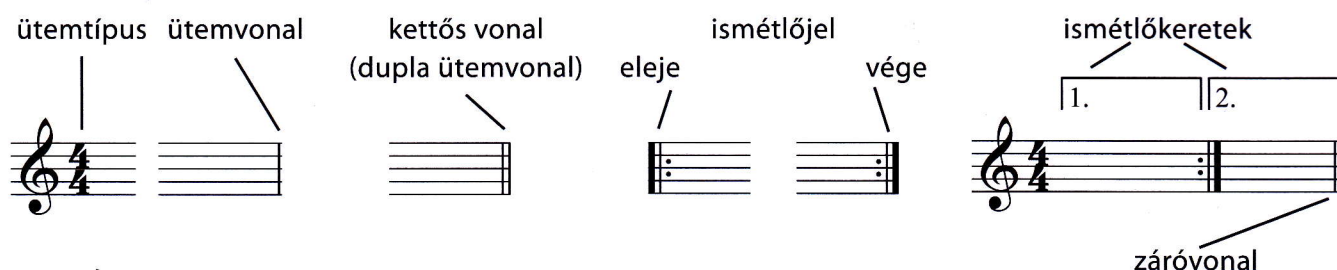

AZ ÜTEM

A kotta

Minden darab elején, közvetlenül a zenei kulcs után adják meg az ütemtípust.

Az egyes ütemek végén ütemvonal áll. Kettős ütemvonal választja el az ütemek nagyobb csoportjait (a dal részeit, vagy egyes ütemrészeket) egymástól. Ha egy részt többször kell játszani, azt ismétlőjel jelzi. Ha az ismétlés során az ismétlés végén mást kell játszani, azt úgynevezett keretezéssel jelölik. Az 1-es számmal jelölt keret tartalmát az első alkalommal, míg a 2-es számmal jelölt keret tartalmát a második alkalommal kell játszani. A darab végén kettős vonal áll, az úgynevezett záróvonal, melynek második vonala kicsit vastagabb.

A 4/4-es ütem

Minden zenei darab ütemekre bontható. A 4 negyed minden ember természetes egységnek érzékeli. Ez a járás, pontosabban szólva a menetelés üteméből adódik. 4 negyed egy egészet alkot, ezt már biztos megtanultad matekórán is. Ugyanígy van ez a zenében is. A 4 negyed egy egész ütemet alkot és 4 ütem egy zenei szakaszt képez. 4x4 ütem (azaz 16 ütem) képezi rendszerint egy dal alapját.

Kivétel: a blues zenében a dalok alapja 3x4 (azaz 12) ütem.

A darab elején két szám látható. A **felső** szám azon egyenletes ütések számát adja meg, melyekre az ütem oszlik. Az **alsó** szám az egyes ütések hangjegy-értékét adja meg.

Ha tehát a zenei kulcs mögött 4/4 áll, az azt mutatja, hogy minden ütem során 4 leütést kell számolnunk. Ezek mindegyikének értéke egy negyedhangnak felel meg. A népszerű dalok 90%-a ebben az ütemtípusban íródott.

A basszus és a dob a „hangsúlyos” ütemrészeket játssza. Mi, gitárosok pedig a „hangsúlytalan” ütemrészeket, azaz a 2. és 4. ütemet emeljük ki.

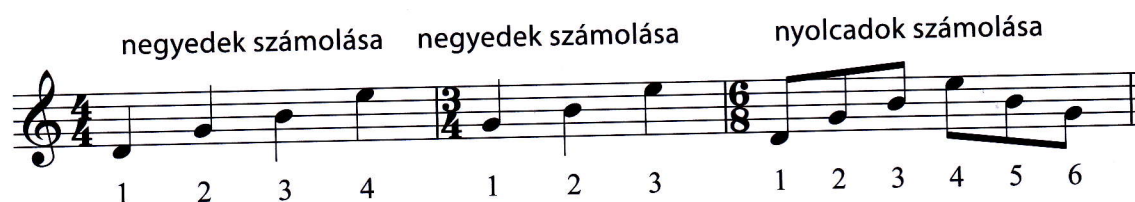
Hogy ne jöjjünk ki az „ütemből” (azaz a dal ritmusából), a játék során minden ütem negyedét egyenletesen számolnunk kell - hangosan, vagy magunkban.

Számolási idők 4/4-es ütemben:

További ütemtípusok

Léteznek további ütemtípusok is, pl. a háromnegyedes ütem, a kétnegyedes ütem, a hatnyolcados ütem, a 2/2-es ütem, valamint számos összetett ütemtípus, mely sok nép folklorisztikus zenevilágát jellemzi. A dalok játékaához azonban mindenekelőtt a kétnegyedes ütemre, a háromnegyedes ütemre, valamint a hatnyolcados ütemre van szükségünk. Még egyszer: a felső szám azt mutatja, amit számolnod kell. Azt, hogy hányat kell számolnod ütemenként, az alsó szám fejezi ki.

KOTTAOLVASÁS

Az üres húrok

Bevallom: kottaolvasás nélkül is lehet gitározni. Kottával azonban sokkal érdekesebb, mivel sok több zenei darabot gyakorolhatsz. A jegyzeteket megőrizheted, és évekkel később a lapra pillantva újra emlékszel a régi dalra. Ezért mondják sokan a kottaolvasásról, hogy „blattolás”. A kotta ugyanígy hangok írásos lejegyzése, melyeket egy lapról leolvasva játszanak le. A kották olvasásával olyan dalokat is lejátszhatsz, melyek hangzását nem ismered. A dalok melódiáit barátaidnak is eljátszhatod és a kottát akkor is segítségére szolgál, ha valaki új dalokat hoz, vagy ha az énekesnő nem tudja pontosan, mit kell énekelnie.

Minden hangjegy egy kottasorban áll, mely öt vonalból és az azok közötti üres térből áll. A kottavonalak közötti üres tereket is alulról felfelé kell számolni.

Térjünk rá a hangszerre. A bal kézre még nincs szükségünk. A jobb kezet megfelelő kéztartással a húrok közé helyezzük és megszólaltatunk egy-egy hangot, mégpedig a mutatóujj (Z) és a középső ujj (M) váltakozásával. A pengetős játék esetén fel- és lepengetés váltja egymást.

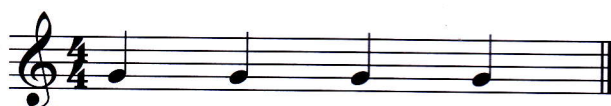
A magas e-húrral kezdjük. Jegyezzük meg ennek a hangnak a helyét, mely a negyedik és ötödik kottavonal között helyezkedik el.

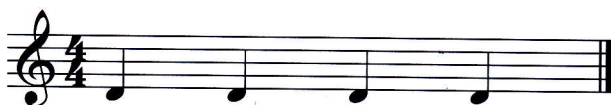
Ezután következik a b-húr. Ennek hangjegye pontosan a harmadik kottavonalon van.

A „g” hang kottaképe a második kottavonalon áll.

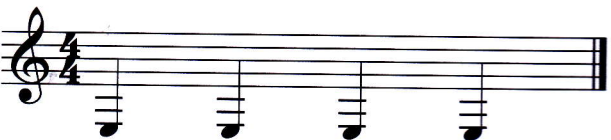
A „D” hang kottaképe az első kottavonal alatt helyezkedik el. Ezt a húrt a hüvelykujjaddal, vagy a többi ujjal is megpengetheted. Mivel hamarosan néhány dalt is szeretnénk játszani, pillanatnyilag jobb, ha ezt a húrt nem a hüvelykujjaddal pengeted meg.

Az „A” hang kottaképe a második pótvonalon van. Ezt a húrt mindig a hüvelykujjaddal pengesd.

Az „E” hang kottaképe a harmadik pótvonal alatt helyezkedik el. Ez a gitáron lévő legmélyebb hang.

Egy jó tanács: A legjobb, ha a gitár húrjainak nevét egy mondattal jegyzed meg, pl. a nemzetközi „Eddi-Ate-Dynamite-Good-Bye-Eddi” mondattal. A hat szó első betűinek mindenestre meg kell egyeznie a gitárhúrok neveivel a mély „E” hanggal kezdődően. Természetesen saját magad is kitalálhatsz egy magyar segédmondatot.

A húrokat természetesen váltakozva is megpengetheted, lásd a 9. oldalt a „jobb kéz” rész alatt.
Íme egy példa:

02. felvétel

A lefogott hangok

Most jön a bal kéz használata. Helyezzük a fogólapra, az ujjak lebegjenek a nyak felett, a hüvelykujj a nyak alatt. Ezután az ujjak kissé kitárnak úgy, hogy mindegyikük kicsivel az érintők előtt, azok alsó pereménél helyezkedik el. Ha a húrok a játék alatt zörögnek, akkor az ujjaid az érintők között középen, vagy túlságosan hátul fogják le a hangokat.

Minden húron két törzshangot foghatsz le. Kivételt képez a g-húr, melyen csak egy törzshang található. Az alábbi kottákon kis számjegyekkel jelöltük a bal kéz ujjhasználati rendszerét. A „0” az üresen megszólaltatott húrokat jelöli.

03. felvétel

e-húr

04. felvétel

b-húr

üres húr 1. ujj 3. ujj

b c d

05. felvétel

g-húr

üres húr 2. ujj

g a

06. felvétel

D-húr

üres húr 2. ujj 3. ujj

D E F

07. felvétel

A-húr

üres húr 2. ujj 3. ujj

A B C

0 0 0 0 2 2 2 2 3 3 3 3 2 2 2 2

0 2 0 2 3 2 3 2 3 2 3 2 0 2 0

08. felvétel

E-húr

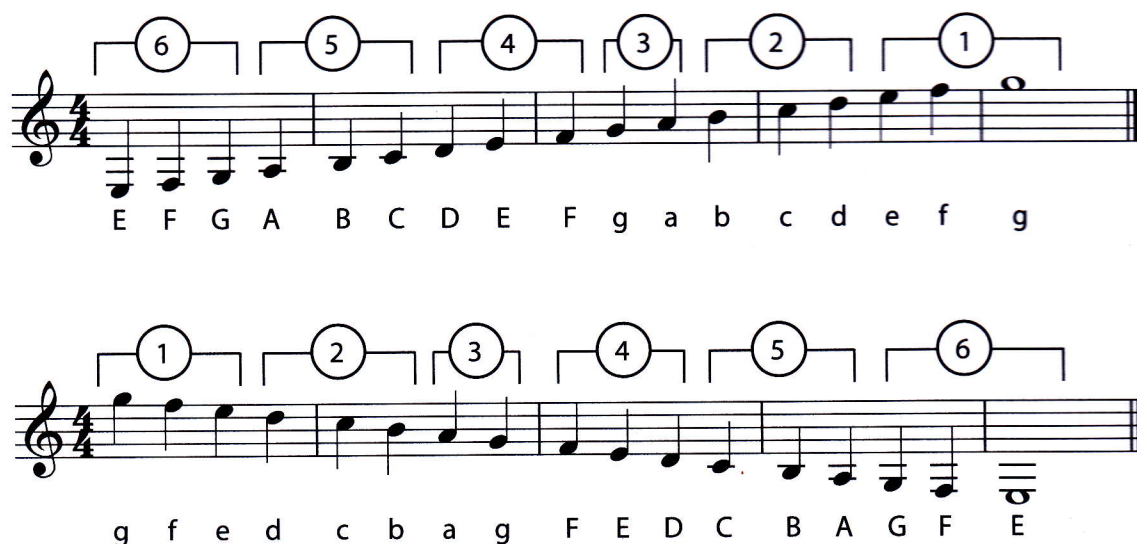
üres húr 1. ujj 3. ujj

E F G

0 0 0 0 1 1 1 1 3 3 3 3 1 1 1 1

0 1 0 1 3 1 3 1 3 1 3 1 0 1 0

Most már le tudsz játszani 17 hangot. Játssz ezeket a hangokat minden nap, a tulajdonképpeni gitározás megkezdése előtt háromszor egymás után oda és vissza. Az első menet során mindegyik hangot négyszer pengesd meg, a második menet során kétszer, majd az utolsó menet során egyszer-egyszer. Az alábbiakban a hangokról láthatsz egy rövid összefoglalót a mély E-húrtól kezdve a magas e-húr harmadik érintőjéig. A hangjegyek felett a megfelelő húrszám látható zárójelben a jobb tájékozódás érdekében. Erről lásd a 6. oldalt is, a „Hangolás” címszó alatt.

Egy jó tanács: Az angol nyelvben létezik két rövid mondat, mely a hangjegyek megjegyzését segíti: „every-good-boy-does-fine”, mely a kottavonalakon lévő hangjegyeket írja le, valamint a „f-a-c-e” (angol szó, melynek jelentése „arc”) a kottavonalak közötti hangjegyek leírására. Találj ki itt is, mint az üres húrok neveinél, puskaként rövid mondatokat, hogy jobban megjegyezd a kottavonalakon és a köztük lévő helyeken lévő hangjegyek neveit.

Az előjegyzés

Az előjegyzést tulajdonképpen módosítójelnek kellene nevezni. Azt mutatják a gitárosnak, hogy a hangokat nem a normál helyükön, hanem egy félhanggal feljebb, vagy lejjebb kell lefogni. Az így keletkezett hangokat „kromatikának” nevezzük. Sokan egyszerűen csak „félhangokról” beszélnek. Annak oka, hogy 7 diatonikus hang (teljes és félhangok sorozata, erről lásd a 19. oldalon olvasható „Hangsorok” részt is), de csak 5 kromatikus hang létezik az, hogy a hangsor 3. és 4. foka között, valamint a 7. és 8. fok között nem egész a hangtávolság. Itt csupán egy félhang található. A félhangok bizonyos szempontból köztes fokozatot alkotnak azon törzshangok között, melyeket egy egész hang választ el egymástól. Ez jól látható a zongora billentyűzetén: 7 fehér és 5 fekete billentyű létezik, melyek elrendezése folyamatosan ismétlődik. A 12 hang mindegyike együtt egy kromatikus skálát képez. Ilyenkor minden hangot egy félhang választ el egymástól.

- # Ha a törzshangokat egy félhanggal megemeljük, a hangjegy nevét egy „-isz” toldalékkal kell kiegészíteni, és az adott hangot az azonos nevű törzshanghoz képest egy érintővel feljebb kell lefogni. A kotta szimbóluma előtt egy kis, ferdén álló rács áll, a kettős kereszt. Tanítványaim ezt a kis szimbólumot mindig „légycsapónak” nevezik, mellyel azt kívánják kifejezni, hogy a törzshangot emelni kell, pl. a# = aisz, avagy c# = cisz.

Érintő

A hangjegyek nevei

- b Ha a törzshangokat egy félhanggal mélyíteni kell, a hangjegy neve az „-esz” toldalékkal egészül ki és a hangot az azonos nevű törzshanghoz képest egy érintővel lejjebb kell lefogni. A hangjegy szimbóluma előtt ilyenkor egy „b” áll, melyet „b”-nek is hívnak. Tanítványaim ezt a szimbólumot „hátizsáknak” nevezik, mellyel azt kívánják kifejezni, hogy a törzshangot mélyíteni kell. Ez a jel mintegy „lenyomja” a hangot. Kivételek: az „A” hangból „Ab” (kimondva „Asz”), az „E” hangból „Eb” (kimondva „Esz”), míg a „B” hangból „Bb” (kimondva „bebé”) lesz.

- h A módosítójelek „csak” arra az ütemre vonatkoznak, melyben állnak. A következő ütemben meg kell ismételni őket. Ha az ütem további részében már nem érvényesek, akkor egy feloldójel oldja fel őket.

Érintő

A hangjegyek nevei

Minden hangot, mely a gitáron az 1. és a 12. érintő között játszható, félhang választ el egymástól. A gitárhúrokon található tizenkét érintő megfelel egy oktáv tizenkét félhangjának. Ezért a 12. érintőn, melyet gyakran két pont jelöl a fogólapon vagy a gitárnyak oldalán, elértük a következő oktávot. Ott kezdődik a gitár teste is. Ezután még néhány érintő következik a test felett, ezek száma a legtöbb esetben 6. Dalok játéka során ezeknek kicsi a jelentőségük.

Egy példa: A magas e-húr tizenkét érintője 12 kromatikus félhangnak felel meg (egy oktáv). A hangok elrendezése a másik 5 húron ugyanaz, csak a mindenkor üres húr hangjával kezdődik. A magas és a mély

E-húr hangjai nevükben megegyeznek, de hangzásukban két oktáv választja el őket egymástól.

Érintő

A hangjegyek
nevei

e f f# g g# a a# b c c# d d# e

A hangsorok

A törzshangok (diatonikus hangok) felfelé és lefelé ismétlődnek és a nyolcadik hang ismétlésével egy oktávot képeznek. Az „oktáv” szó a latin „octava” szóból ered, melynek jelentése „nyolcadik”. Az egy oktávon belüli nyolc hangot „hangsornak” nevezzük. A 12 félhang mindegyikére felépíthető egy hangsor.

Először a dúr-hangsorokkal foglalkozunk, melyek mindegyike azonosan épül fel: egész hang - egész hang - félhang - egész hang - egész hang - egész hang - félhang.

Minden dúr-hangsor döntő ismertetőjegye a félhangok helyzete. Az egész hangok sorát a harmadik szintről a negyedikre és a hetedik szintről a nyolcadikra mindenkor egy-egy félhang töri meg. Ebből a központi zenei alapvetésből következik annak szükségessége, hogy olyan hangokat vezessenek be, melyeket emelni, vagy mélyíteni lehet. A gitárosok számára a legfontosabb hangsorok az úgynevezett „keresztes” hangsorok, azaz olyan hangsorok, melyekben a keresztek száma egyre növekszik.

A legfontosabb hangsor a C-dúr hangsor.

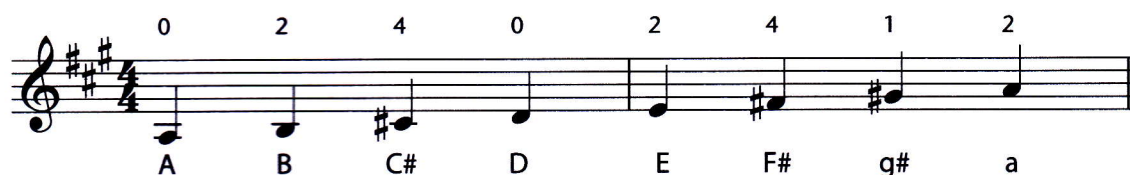
Ezután következik az egy keresztes hangsorral feljebb lévő hangnem. Az első ilyen a G-dúr.

A gitárjátékban az egyik legfontosabb hangsor a D-dúr.

Az A-dúr is nagyon gyakran fordul elő gitárdalokban.

Az E-dúr már négy kereszttel rendelkezik. Ez a hangnem bár nehéz, de jól hangzik.

Dúr és moll

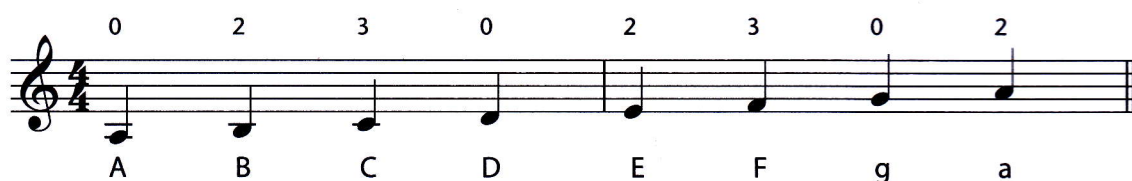
Létezik egy második hangnem is, melyet „mollnak” neveznek. A dúr és moll egymás ellentétpárjait képezik. Sokan a zene két hangneméről beszélnek. A dúr, a kemény hangnem, világos és vidám, míg a lágymoll hangnemet nehézkesnek és szomorkásnak tartják.

Ez az osztályozás mára azonban nem igazán stimmel. Létezik gyors rockzene moll hangnemben és szomorú balladák dúr hangnemben. Sokkal inkább a tempó (*speed*) és az érzelmek (*feelings, spirit*) számítanak.

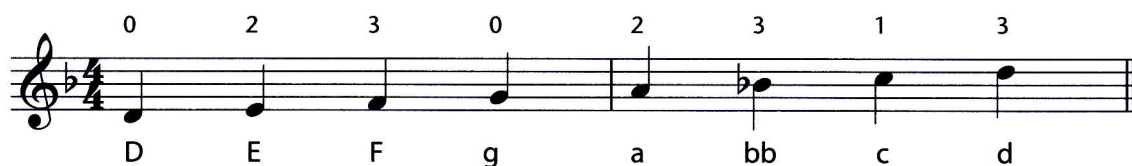
A hangsorok is lehetnek dúrban vagy mollban. A dúr-hangsorokat már megismerted. A két hangnem közötti különbség a harmadik szinten lévő hang, a terc, mely lehet nagy-, vagy kisterc. Nagyterc esetén egy dúr hármashangzat keletkezik. Kisterc esetén moll hármashangzat jön létre. A dúr hangsorral analóg módon 12 különböző moll hangsor létezik. Erről részletesebben a „kadencia” részben olvashatsz a 46. oldalon.

Az alábbiakban a három leggyakoribb moll-hangsort mutatjuk be:

Az A-mollal kezdjük.

A D-moll következik.

És még az E-mollt is megismerjük.

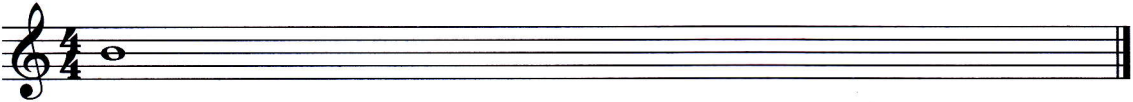
A ritmus

Az első melódia megkezdése előtt foglalkoznunk kell még a ritmussal. A ritmus azon hosszú és rövid hangok kombinációja, melyek a dal során megszólalnak. Egy zenei darab tempója, melyet metronómszámban, vagy modernebben „bpm” (*beats per minute*) értékben adnak meg, logikus módon a ritmus sebességét adja meg. A „60”-as metronómszám, ill. a „bpm = 60” adat például azt jelenti, hogy percenként 60 leütést (beat-et, negyedét) kell játszani. Ilyenkor minden másodpercre egy leütés esik.

A leghosszabb hangjegyet, melyet meg kell ismernünk, egész hangnak nevezzük. Hosszúsága 4 negyed és az egész ütemet kitölti. Innen ered a neve is: egész hang = kitölt egy egész ütemet. Ezt a hangot az „1”-es számolásra kell megszólaltatnod és hangzása alatt egyenletesen négyig kell számolnod. Az ezt követő hangjegyértékek egy féllel kisebbek (rövidebbek), ilyenkor két félhang követi egymást, majd 4 negyed

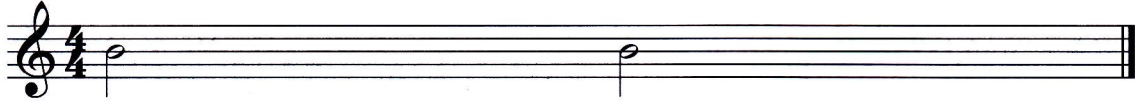
hang. A dolog a pizzához hasonló: 1 egész pizza lehet csak tiéd, 2 fél darab két személyé, 4 negyed pedig négy személyé. A nyolcad hangok esetén a leszámolt negyedeket az „és” segédszóval kell megosztani, tehát „1 és 2 és 3 és 4 és”. A hangjegyekben az „és” szó helyett egy plusz jelet (+) látsz. A tizenhatodok esetén a fő számlálás (1, 2, 3, 4) és az „és” segédszó ideje alatt két-két hangjegyet kell lejátszani.

Egész hang: üres (fehér), vastagon szedett, szár nélküli

Számlálás: 1 2 3 4

Félhang: üres (fehér), normál, szárral

Számlálás: 1 2 3 4

Negyed hang: feketén telt, szárral

Számlálás: 1 2 3 4

Nyolcad hang: feketén telt, kis zászlóval, vagy gerendával

Számlálás: 1 + 2 + 3 + 4 +

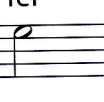
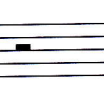
Tizenhatod hang: feketén telt, két zászlóval, vagy két gerendával

Számlálás: 1 + 2 + 3 + 4 +

A szünetek

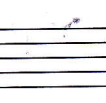
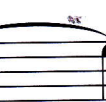
A zenében léteznek szünetek is. Értékük megfelel a hangjegyek értékeinek és ugyanúgy kell kezelni, azaz leszámolni őket.

	egész	fél	negyed	nyolcad	tizenhatod
Hangjegyek					
Szünetek					

Pontozott hangjegyek és ívek

Egy hangjegy mögé írt pont a felével hosszabbítja meg a hangjegy értékét. Egy pontozott félhang esetén például 2 (a hangjegy értéke miatt) plusz 1 (a pont értéke miatt), azaz összesen 3-ig kell számolnunk.

Az ívek hasonló funkcióval rendelkeznek. Meghosszabbítják a hangjegyet a rákövetkező hang értékével. A hangot ennek során csak egyszer kell lepengetni. Így az a félhang, mely egy ívvel egy negyedhanghoz kötődik, 3-ig történő számolás idejéig tart ki. Az ívet eredetileg arra használták, hogy a hangokat az ütemen túlnyúlóan meghosszabbítsák. A popzenében azonban egy ütemen belül is használják őket.

Pontozás			
Ív			
Leütések száma/ Számolás ideje	2 + 1	1 + 1/2	4 + 2

A felütés

A felütés egy nem teljes ütem egy zenei darab elején. A felütés legtöbbször egy **negyedhang hosszúságú**. Az amerikai himnusz kezdete például két felütésből áll.

DALKÉSZLET

Egy ismert angol Shanty-val kezdjük. A „Shanty” szó a francia nyelvből ered (*chanter* = énekelni). A Shanty-k olyan dalok, melyeket a matrózok énekeltek a munka alatt. A tengeri utak által számos Shanty vált ismertté az egész világon. Számos szöveggel és nyelven léteznek. A hangjegyek felett kis számok láthatók. Ezek a bal kéz ujjrendjét jelölik.

09./38. felvétel

What Shall We Do With The Drunken Sailor

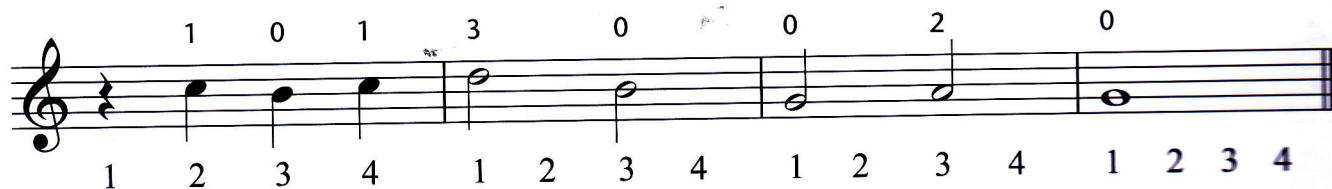
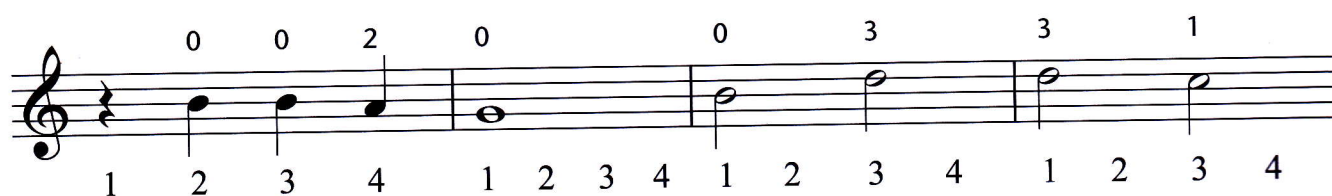
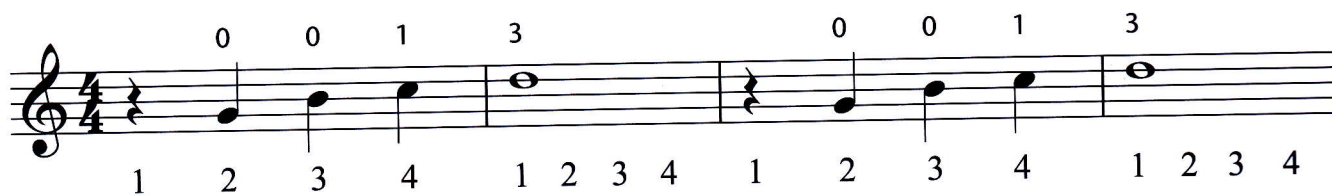

A „When The Saint Go Marchin' In” dal valószínűleg 1930-ban született és számos stílusban játszható. Különösen elterjedt a dzsessz és gospel zenei irányzatokban, de számos feldolgozása ismert a blues-, pop- és rockzene világában is.

10./39. felvétel

When The Saints Go Marchin' In

A „Whiskey In The Jar” egy ismert ír népdal, mely feltehetőleg a XVII. századból származik. Szerzője ismeretlen. Mindegyik strófát refrén követ, melyben megemlítik a korszóban (angolul: *jar*) lévő ír whiskeyt.

11./40. felvétel

Whiskey In The Jar

2 0 0 0 2 0 2 0 2 2 2 0 2 2 0

2 2 2 0 1 1 0 2 0 0 1 0 2 0 2

0 0 0 2 0 2 0 2 2 2 0 2 2 0 0

2 2 0 1 1 0 2 0 0 1 0 2 0 2 3

0 0 0 0 2 0 2 2 0 2 3 0

2 2 0 2 0 1 2 0 2 0 2 3

A „Banks Of The Ohio” dalszövege egy bűnesetet ír le, mely 1900 körül történt. A dal nem sokkal ezután keletkezhetett. Már akkoriban is a bűnös pénzügyletekről volt szó.

12./41. felvétel

Banks Of The Ohio

G-dúrban

Ezt a csodálatos dalt most még A-dúrban játsszuk. Ennek során egy emelt törzshang jelenik meg, a „C” hangból „C#” lesz.

13./42. felvétel

Banks Of The Ohio

A-dúrban

Játsszuk ezután a dalt még E-dúrban is. Itt számos kereszttel (hangemeléssel) kell megküzdenünk. Az A verzióban a keresztek a hangjegyek előtt állnak, míg a B verzióban az egyes vonalak elején állnak úgy, ahogy az a nyomtatott kották esetén megszokott. Az Egyesült Államokból származó kották esetén még az is előfordulhat, hogy az előjegyzés csak az első sor elején áll, mégis az egész dalra vonatkozik.

14./43. felvétel

Banks Of The Ohio

E-dúrban

A

B

A kezek és gondolatok ellazításához következzen egy nyugodt dal, melyet majd' mindenki ismer a világon. A dal eredetije egy régi angol gyerekdal. Ügyelj az ütemtípusra: Minden ütem esetén „háromig” kell számolnod!

15./44. felvétel

My Bonnie Lies Over The Ocean

3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3

Minden idők leghíresebb szerelmes dalával zárjuk a „Dalok eljátszása” fejezetet. A „Greensleeves” hagyományos versszakai a XV. századból egy szerelmes fájdalmáról szólnak. Számos szövegvariáció és számtalan felvétel létezik a dalról. Figyelem: A dal közepe és vége előtti részek nehezek és csak akkor hangzanak jól, ha a bal kéz ujjai teljesen ki vannak tárva.

16./45. felvétel

Greensleeves

The musical score for "Greensleeves" is presented in five staves, each with a treble clef and a 3/4 time signature. The key signature has one sharp (F#). Fingerings are indicated by numbers 0-4 above the notes. The score includes a repeat sign in the third staff and a double bar line at the end of the fifth staff.

Staff 1: 2 1 3 0 1 0 3 0 0 2 0 1 2 2 1 2

Staff 2: 0 1 2 2 1 3 0 1 0 3 0 0 2 0 1 0 2

Staff 3: 1 4 1 2 2 2 3 3 2 0 3 0 0 2 0

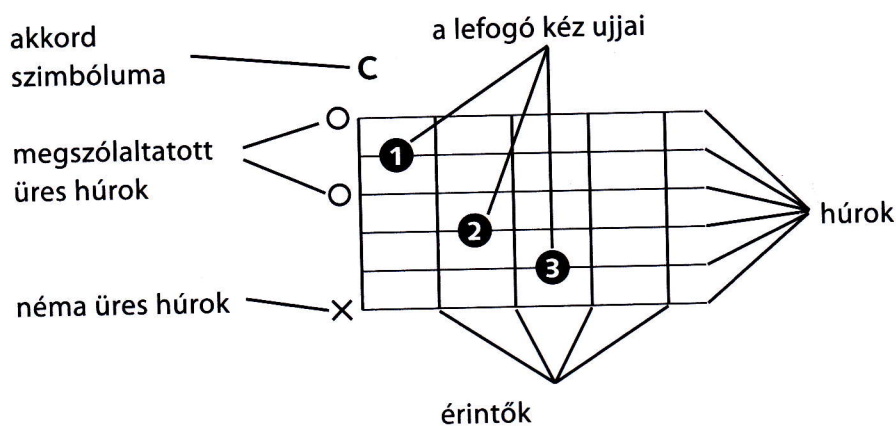
Staff 4: 1 2 2 1 2 0 1 2 3 3 2 0

Staff 5: 3 0 0 2 0 1 0 2 1 4 1 2 2

AZ AKKORDOK

Az akkordok ábrázolása (lefogási képek)

Az akkordok ábrázolása hat vízszintes vonalból áll, melyek a húrokat jelképezik. A függőleges vonalak az érintőket jelképezik. A két érintő közötti üres hely magát a lefogandó hangot jelöli:

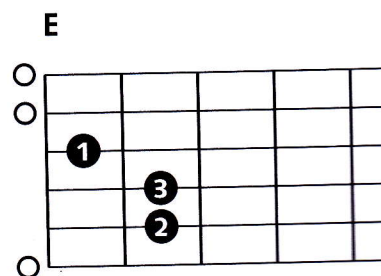

A **lefogó kéz** ujjait számozzuk:

1 = mutatóujj; 2 = középső ujj; 3 = gyűrűsujj; 4 = kisujj

A lefogó kéz **hüvelykujja** nem fog le hangokat, hanem a nyakon, a fogólap alatt nyugszik.

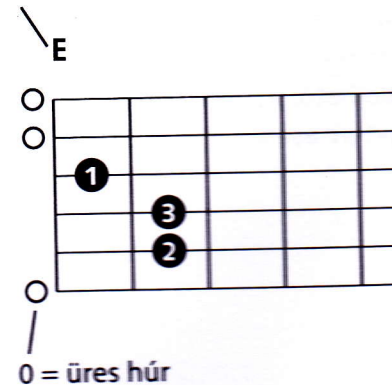
Az E-dúr akkord alábbi diagramja azt mutatja, hogy a mutatóujj a g-húr első érintőjén a „g#” hangot fogja le. A középső ujj az A-húr 2. érintőjén a „B” hangot, míg a gyűrűsujj a D-húron az „E” alaphangot fogja le.

Az E-dúr akkord minden húron történő megszólaltatásához a többi húrt üresen kell lepengetni. Ezeket az üres húrokat egy „0” jelöli a diagram mellett az érintett húrok magasságában.

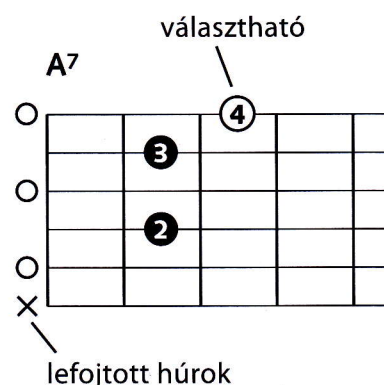
Az akkord diagramja alatti nagy „E” betű az E-dúr **akkord szimbóluma**. A gyakran használatos akkordszimbólumok jegyzékét a 63. oldalon találod.

akkord szimbóluma

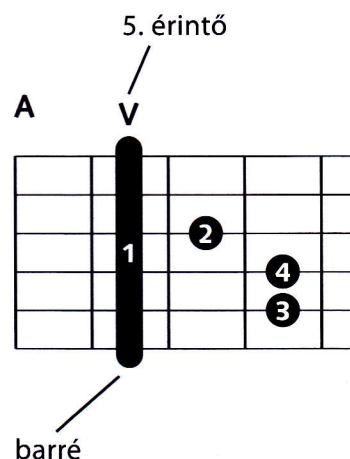
A kis fehér körökben lévő számok az akkordok azon hangjait jelölik, melyeket bár le lehet játszani, de nem kötelező. Ezek tehát nyugodtan elhagyhatók anélkül, hogy az akkord ne lenne teljes, vagy hamisan szólalna meg.

Azokat a húrokat, melyeket nem szabad **megpengetni**, ill. melyeket **le kell fojtani**, egy kereszt (x) jelöli az akkord diagramja mellett a megfelelő húr magasságában.

Ha egy akkordot nem az 1. érintőnél, hanem magasabb fekvésben kell lefogni, akkor a megfelelő érintő feletti római szám jelzi ennek helyét: Minden érintő képe egy félhangot szimbolizál.

A barré-akkordok, lásd az 56. oldalt, azon akkordok, melyeknél a bal kéz egyik ujjja több húrt is lefog. Ezt egy feketén húzott vonal jelzi, mely az érintett húrokon át húzódik. Ehhez általában az 1. ujjat (mutatóujj) használjuk.

Az első akkordok

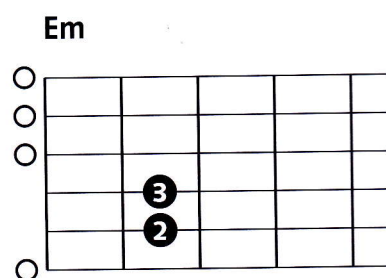
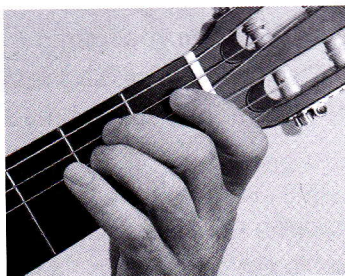
A gitárosok számára az akkordok jó ismerete a legfontosabb, mivel a hangszer maga elsősorban akkordhangszer. A furulya vagy szaxofon nem képes akkordok megszólaltatására. Csak a billentyűs hangszerek (zongora, szintetizátor, orgona, harmonika) és a gitár rendelkeznek ezzel a csodálatos tulajdonsággal.

A gitár hat húrral rendelkezik. Három húrt (E, A és D) basszus-húroknak neveznek és rendszerint a jobb kéz hüvelykujja pengeti meg őket. A három basszus-húrhoz egy-egy dúr akkord és egy-egy moll akkord rendelhető. Az akkordok csak a harmadik hangköz nagyságában különböznek, melyet „tercnek” hívunk. Nagyterc esetén dúr-akkord, kisterc esetén moll akkord keletkezik.

Az első akkord a legegyszerűbb és legfontosabb. Alaphangja a mély E-húr. A gitár alapesetben 4 (üres) húrral rendelkezik, melyek az E-moll akkord részei. Az akkord mind a 6 húron történő játékához tehát 2 húr hangzását kell megváltoztatni. Ezt a szerepet a bal kéz látja el: A húr hosszát a lefogás változtatja meg (rövidíti), mellyel egy másik (magasabb) hang szólal meg.

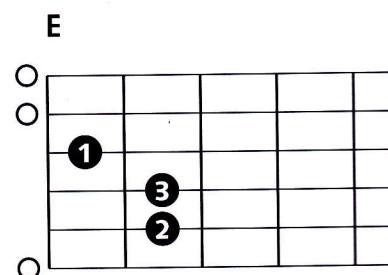
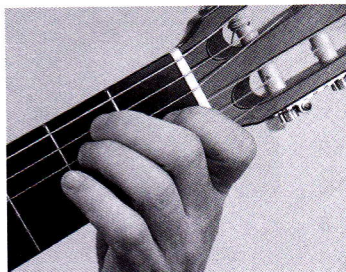
E-moll

Az E-moll akkord (rövidítve „Em”) a legegyszerűbb fogás a gitáron, mivel csak 2 ujjra van szükségünk. Ezek az ujjak pedig kényelmes, természetes helyzetben fogják le a húrokat.

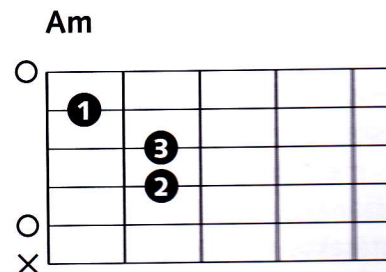
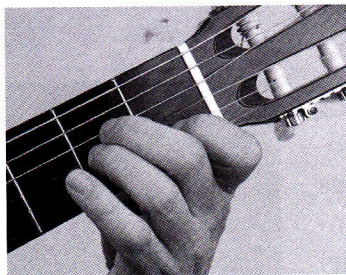
E-dúr

A második fogásunkhoz, az E-dúrhoz (rövidítve „E”) egy ujjal többre van szükségünk.

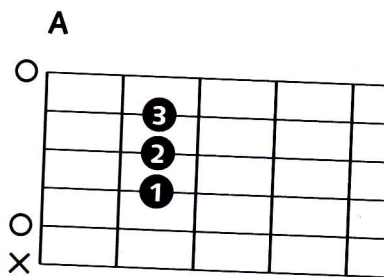
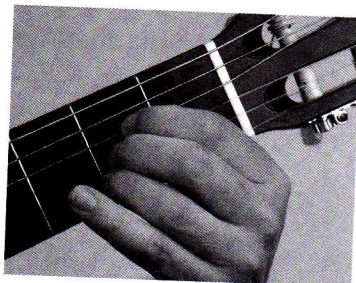
A-moll

Az E-dúr és az E-moll alaphangja a mély „E”. Most két olyan akkord következik, melyek alaphangja a mély „A”. A mély „E” nem zavar be, ha mind a hat húrt megpengeted, de a hangzás elég tompa lesz, így próbáld meg ezt a húrt nem megérinteni.

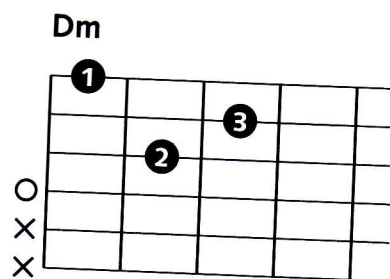
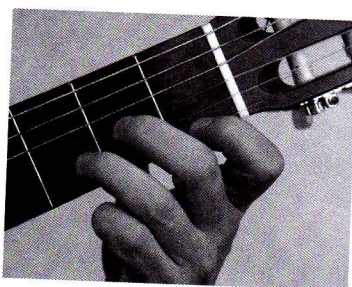
A-dúr

Az A-dúr akkord kissé kényelmetlen, azonban a legfontosabb akkordok közé tartozik. Megéri tehát alaposan begyakorolni. Az ujjaidat minden akkord esetén függőlegesen helyezd fel, a húrokat a jobb kéz hüvelykujjával egyesével pengesd le. Teszteld újra és újra az egyes húrok hangzásának tisztaságát: Minden húrnak külön-külön szabadon és tisztán kell megszólalnia.

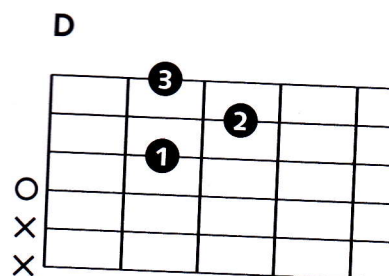
D-moll

Jelen rész lezárásaként hiányzik még a D-moll és a D-dúr. Itt nem nagyon zavaró, ha az A-húrt véletlenül megszólaltatod, bár nem hangzik valami szépen. Az E-húr megpengetése azonban rendkívül zavaró, mivel hangása nem passzol a D-akkordok hangjaihoz. Vezesd tehát a jobb kezedet úgy a húrokon, hogy ezt a húrt nem érinted meg.

D-dúr

A D-dúr a gitárosok körében általános népszerűségnek örvend, mivel a fogás megfelel az ujjak természetes tartásának. A D-dúr akkord megszólaltatásakor ügyelj arra, hogy a (mély) E-húrt és az A-húrt ne pengesd meg.

DALOK

A dalok majdnem mindig egymásra épülő sorok, 4, 8, 12 és 16 ütemből. Rendszerint 8 ütem alkot egy melódiát, vagy a melódia egy részét. Ha egy dal egy vagy több strófából és egy refrénből áll, legtöbbször mind a versszakok, mind a refrén 8-8 ütemből épül fel.

Kétakkordos dalok

Két akkorddal már számos dal játszható, pl. a híres „Lady in Black”, a legendás brit Uriah Heep együttes dala. Minden kezdő gitáros kezdheti a játékot ezzel a dallal, mivel ennek eljátszásához csak a két legegyszerűbb akkord szükséges. A következő oldalakon lévő dalok is mindössze két akkord használatával kísérhetők.

A következő ismert angol tengerészdal, melynek dallamát már el tudod játszani, E-moll és D-dúr akkordokkal kísérhető. A dal üteme 4/4-es; tehát ütemenként négyszer kell egy-egy fel- és leütést játszani. Ha egy ütemen belül két akkord szimbóluma áll, akkor ezen két akkord mindegyikét egy fél ütem hosszan kell játszani.

Ha az az érzésed, hogy az akkordokat ritmikusan tudod játszani, tedd be a CD-t a lejátszóba és próbáld meg kíséni az együttest.

17./46. felvétel

What Shall We Do With The Drunken Sailor

Em Em D D

What shall we do with the drun-ken sai- lor, what shall we do with the drun-ken sai- lor,

Em Em Em D Em

what shall we do with the drun-ken sai - lor ear - ly in the mor - ning?

Em Em D D

Hoo - ray, and up she ri - ses, hoo - ray, and up she ri - ses,

Em Em Em D Em

hoo - ray, and up she ri - ses ear - ly in the mor - ning.

Az akkordok váltásához kezdetben bizonyára időre van szükséged. Próbáld meg az ujjak váltása közötti szünetet minél inkább lecsökkenteni, míg végül teljesen el nem tűnik. De kérlek, légy türelemmel és próbáld újra és újra. Az ujjaid számára ezek a mozdulatok rendkívül szokatlanok. Próbáld meg a teljes akkordot egyszerre lefogni, tehát mindhárom ujjat egyszerre helyezd a megfelelő helyre.

18./47. és 19./48. felvétel

He's Got The Whole World In His Hands

D-dúrban (A-dúrban)

He's got the whole world in his hands, he's got the whole world

in his hands, he's got the whole world

in his hands, he's got the whole world in his hands.

A zenében a dallam egy szakaszának kezdetét egy felütés vezeti be, mely még az első főszámolás ideje előtt helyezkedik el. A felütés hangsúlytalan és nem kíséri akkord. Az akkordot csak akkor játszd le, ha az a szöveg egy szava felett látható.

Ezt a D-dúrban lévő dalt A-dúrban is játszhatod. Ezen hangnem akkordjait a darab felett, zárójelekben láthatod.

Egy jó tanács: Az első dalműnél mindenekelőtt az a fontos, hogy tisztán és a megfelelő sebességgel váltsd az egyes akkordokat. Közben ismételten gyakorold az akkordokat egyesével is. Hasznos bemelegítés, ha útközben a buszon, vagy unalmas pillanatokban elképzelsz egy fogást és a bal kezéd ujjait a levegőben az adott fogási képnek megfelelően formálsz.

Ne feledd: minden ujjadat egy időben mozgass és helyezd őket a megfelelő helyzetbe.

Ezt a dalt a D-A akkordváltással is kísérheted. Cseréld az A-t D-re és az E-t A-ra. Próbáld ki!

20./49. felvétel

La Cucaracha

La cu-ca - ra - cha, la cu-ca - ra - cha, ya no quie-re ca-mi-

nar; por-que no tie - ne, por-que le fal - ta di - ne-ro pa-ra gas-

tar. La cu-ca - tar. U - na cu-ca-ra-cha pin - ta!_

Le dijo a una co - lo - ra - da. Va - mo-nos pa - ra mi

tier - ra, a pas-sar la tem-po - ra - da.

Háromakkordos dalok

Mindig érdemes a dalokat a refrénnel befejezni. Játssz tehát a refrént, majd a strófát és ismételd meg a refrént még egyszer. A zenészek gyakran nevezik A-résznek a refrént és B-résznek a strófákat. Ha tehát azt hallod, hogy a dalt A-B-A formában játsszák, akkor ez alatt az értendő, hogy egy refrént, egy strófát, majd még egyszer a refrént kell játszani. A refrén-strófa séma tetszés szerint ismételhető. A dal legvégén azonban mindig egy refrén következik, néha kétszer is egymás után.

Helymegtakarítás okán jelen könyvben és a CD-n lévő dalok esetén mindig csak egy refrént és az első strófát nyomtattuk. Ha énekest szeretnél kísérni, kérdezd meg a dal előtt, hány strófát szeretne énekelni.

A következő dalt többek között Elvis Presley is feldolgozta.

21./50. felvétel

Careless Love

A E A A

Love, oh love, oh care - less love; _____

A A E E

love, oh love, oh care - less love. _____

A A D D

Love, oh love, oh care - less love, just

A E A A

see what love has done to me.

22./51. felvétel

Mahalia Jackson egyike a következő gospel dal feldolgozóinak. Az alaptempó gyors.
A dal hangzása hangos és vidám.

Down By The Riverside

A A A A

I'm go-ing to lay down my bur - den down by the ri-ver side, -

E E A A

down by the ri-ver side, - down by the ri-ver side, - yeah,

A A A A E

lay down my bur - den down by the ri-ver side, - stu - dy -

A E A A D D

war no more. I ain't gon-na stu-dy war no more,

A A E A E A E

stu-dy war no more, stu - dy - war no more. -

A D D A

- I ain't gonna stu-dy war no more, stu-dy war no

A E A E A

more, stu - dy - war no more.

Egy héber népdal következik. Címének jelentése: „Legyünk boldogok”. A dal alkalmas éneklésre és táncolásra bármilyen családi ünnepségen.

23./52. felvétel

Hava Nagila

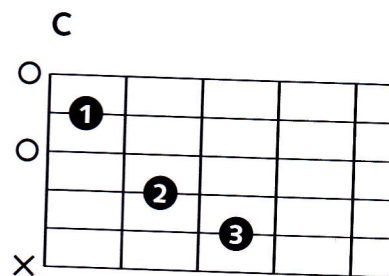

További akkordok

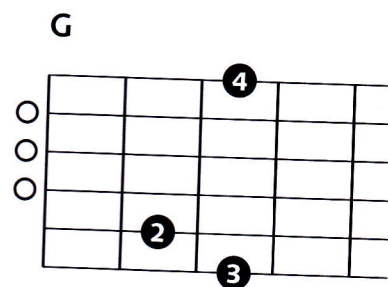
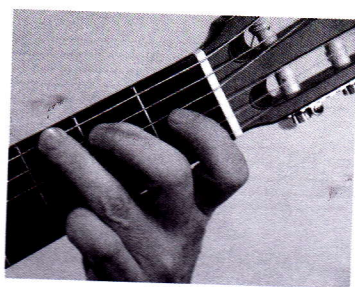
A nyitott akkordok barátainak két új fogás következik: C-dúr és G-dúr. Ezzel már nyolc nyitott akkord gazdagítja az általad ismert gitárfogások kincsestárát. Ezek az akkordok jól illenek egymáshoz és bizonyos szempontból egymás rokonai.

Egyébként: Nyitott akkordoknak azokat nevezzük, melyeket nem keresztfogással vagy barré-fogással (lásd az 56. oldalon) kell játszani, és melyek lejátszása során egy vagy több üres húr is megszólal. Sőt, léteznek teljes gitár alaphangolások (open tunings), melyek esetén majdnem kizárólag üres húrokkal játszanak. Sajnos itt nem térhetünk ki erre részletesen, de szakirodalom nagy mennyiségben hozzáférhető a témáról tankönyvek formájában, illetve az internetről letölthetően, ha érdekel a téma.

C-dúr

G-dúr

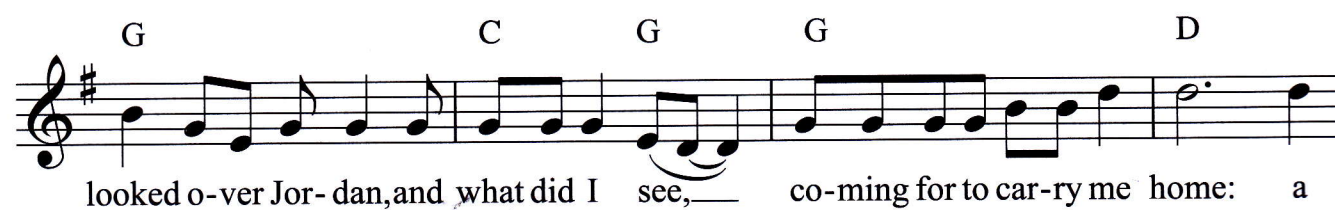
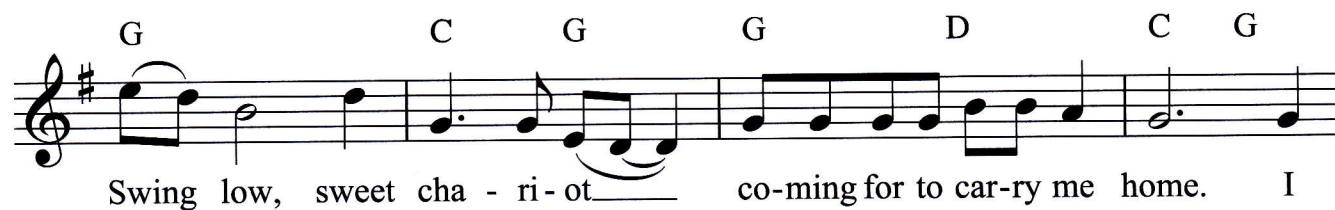
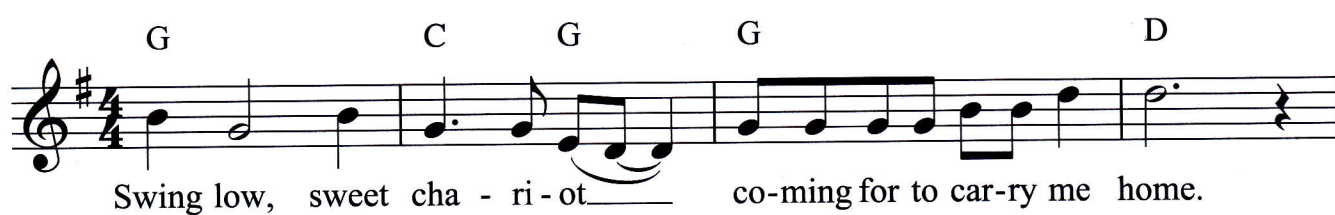
Egy jó tanács: A G-dúr lefogása az első változatban egy trükkel leegyszerűsíthető: A 3. ujjat, mely a mély „G” hangot fogja, kissé laposan helyezd fel. Így módon lefojtod az A-húrt, és a 2. ujjnak nem kell lefognia a mély „B” hangot. A fogás még egyszerűbbé válik, ha a 2. ujjal fogod a mély „G” hangot és a 3. ujjal a magas „g” hangot. Ezzel a trükkel tehermentesítet a kis négyes ujjat, mely gyengébb a többinél.

Egy nyugodt spirituálé következik. A szó a „spirit” (magyarul „lélek”) szóból származik. Ezen dalok szövegei majdnem kizárólag vallási tartalmúak és az emberi reményről szólnak.

24./53. felvétel

Swing Low, Sweet Chariot

A szórakoztató dalok között ez a dal klasszikus. Jonny Hill is feldolgozta, utána pedig sok más többé-kevésbé ismert feldolgozásban is megjelent.

25./54. felvétel

Oh, Susannah

G G G D

I — come from A - la - ba - ma with my ban - jo on my knee, I'm

G G G D G

goin' to Loui - si - a - na my Su - san - nah for to see.

C C G D

Oh, Su - san - nah, oh don't you cry for me, for I

G G G D G

come from A - la - ba - ma with my ban - jo on my knee.

A szívesen játszott skót „Scarborough Fair” melódiája valószínűleg a XVI. vagy a XVII. században született. A modern időkben Paul Simon és Art Garfunkel játszották 1966-os „Parsley, Sage, Rosemary and Thyme” c. albumukon.

26./55. felvétel

Scarborough Fair

Em Em D Em Em

Are you go - ing to Scar - bo-rough fair?_____

G Em A Em Em

Pars - ley, sage rose - ma - ry and thyme:_____ re -

Em G G D D

mem - ber me to one who lives there,_____

Em D D Em Em

she once was a true love of mine.

DALOK KÍSÉRETE

A kadencia

Talán már észrevetted, hogy bizonyos akkordok nagyon jól hangzanak egymás után. A legjobban azok az akkordok illenek egymáshoz, melyek alaphangjait egy kvint választja el egymástól. Ezek minden hangnemben ugyanazok, mégpedig az úgynevezett 1., 4., és 5. szintek. Ha ezeket a hangzatokat összekötik egymással, kadencia keletkezik. Ezeket az akkordokat így is nevezik: Az első akkord neve tonika (rövidítve T), a második a szubdomináns (SD), a harmadik a domináns (D). A tonika meghatározza a hangnemet. Ha ez pl. az A-dúr akkord, akkor a dal is A-dúrban van.

Íme néhány példa:

A kadencia G-dúrban

	T	SD	D	T
Szint:	1	4	5	1
Dúr:	G	C	D	G

A kadencia D-dúrban

	T	SD	D	T
Szint:	1	4	5	1
Dúr:	D	G	A	D

A kadencia A-dúrban

	T	SD	D	T
Szint:	1	4	5	1
Dúr:	A	D	E	A

Egy jó tanács: Mollban lévő daloknál az 5. szint lehet dúr vagy moll.

A kadencia A-mollban

	T	SD	D	T
Szint:	1	4	5	1
Moll:	Am	Dm	Em (E)	Am

Kíséreti minta

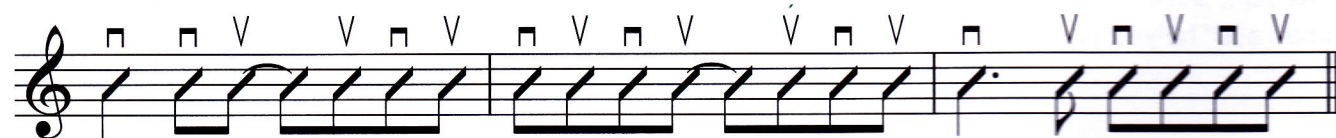
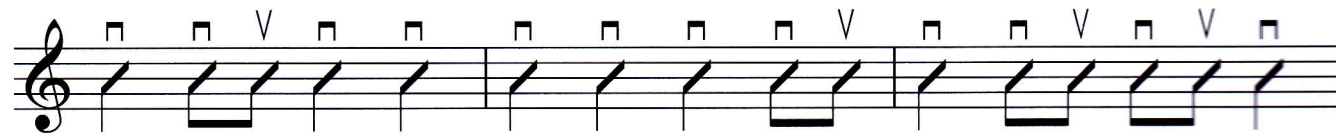
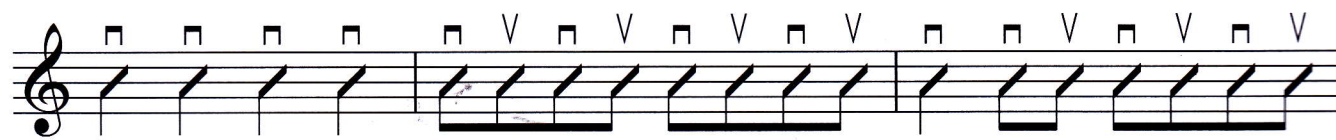
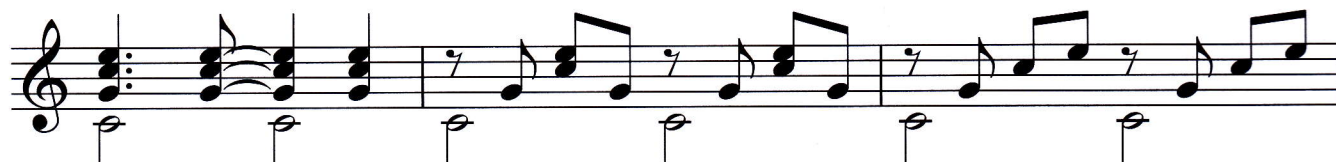
Immáron számos hasznos, de bizonyosan megterhelő dolgot is tanultál a bal kéz számára. Most a jobb kéz következik. A pengetés technikájáról lesz szó. Biztos tudod már, hogy a „4”-es szám nagyon fontos a zenében. A jobb kézzel négy hangot tudsz egymás után megpengetni: A hüvelykujjal a basszus húrok egyikét (E, A, vagy D), a másik három ujjal a három magas húr egyikét. Ezek a gyakorlatok kezdetben szokatlanok lehetnek a kéz számára, mivel az inak nincsenek hozzászokva ilyen sok intenzív mozdulathoz. De akkor se add fel!

Rendszerint a hüvelykujj és a többi ujj pengetése egymást követi. Ha az alábbi példákban két ujj együtt áll, akkor a két húr együttesen pendül meg. Számos lehetőség van a lepengetési sorrend variálására. Íme a legfontosabbak:

- 1. variáns**..... hüvelykujj..... mutatóujjközépső ujj.....gyűrűsujj
- 2. variáns**..... hüvelykujj..... mutatóujjközépső- + gyűrűsujjmutatóujj
- 3. variáns**..... hüvelykujj..... gyűrűsujjközépső ujj.....mutatóujj
- 4. variáns**..... hüvelykujj..... gyűrűsujjmutató- + középső ujjgyűrűsujj

A popzenében érdekes a kissé perkusszív pengetési mód. A hüvelykujj a megszokott módon pengeti az „1” jelölésű hangokat. A pengetőkéz többi uja ezzel egyidejűleg a magasabb három húr szólaltatja meg. Ezzel egy basszus-akkord-basszus-akkord sorozat alakul ki, mely kitűnően hangzik és számos dal számára elegendő kíséretként.

A pengetővel való játék esetén először a basszus húrokat kell megpengetni, majd a felső három húr, egyenletesen vezetve a pengetőt.

BŐVÍTETT HARMÓNIÁK

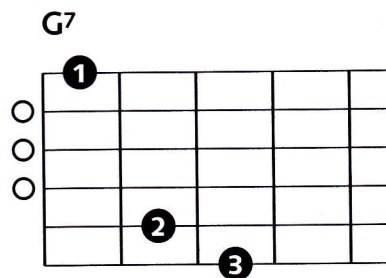
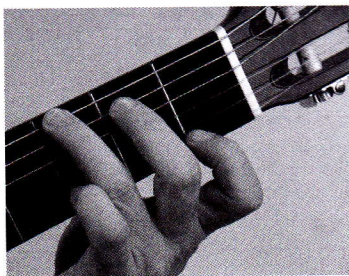
Domináns szeptim akkordok

A dúr- és a moll hangzatok, melyeket eddig megismerhettünk, a mindenkori hangsor alaphangjából (1. szint), tercéből (3. szint), valamint kvintjéből (5. szint) tevődnek össze. A „terc” csupán annyit jelent, hogy a harmadik hang, a kvint pedig az ötödik hangot jelképezi.

Ha ehhez a három hanghoz, melyekből az akkordok felépülnek, még a kis szeptimet is hozzáadjuk, akkor négyes hangzat keletkezik: **a domináns szeptim akkord**. Ezt a funkciót az akkord szimbóluma után írt „7”-es számjegy jelzi, melyet gyakran felső indexbe írnak (például: D7, vagy D⁷, G⁷). Az alábbiakban a leggyakoribb domináns szeptim akkordok láthatók:

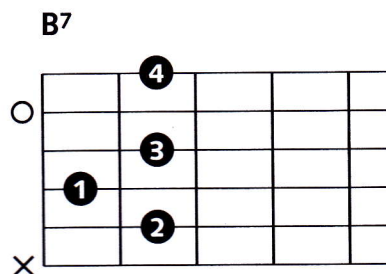
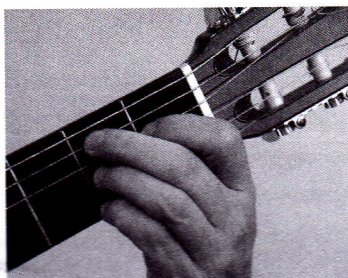
G⁷

Ez az akkord, melynek lefogása a G-dúr akkordnál is könnyebb, minden C-dúr darabban játszható.

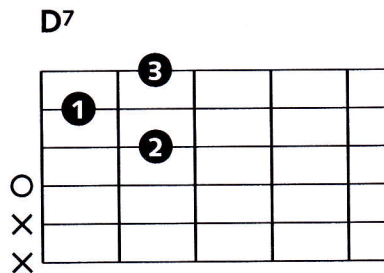
B⁷

A B⁷ akkord lefogása nehezebb. Gyakorold, mivel újra és újra szükség lesz használatára. Ennek az az oka, hogy a B⁷ akkord az E-dúr és E-moll dominánsa (5. foka).

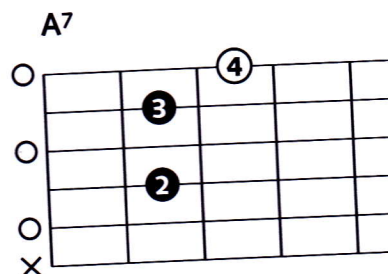
D⁷

Nagyon fontos akkord – és kézreálló is. Az „Oh, Susannah” (44. oldal) című dalban a „D” helyett játszható.

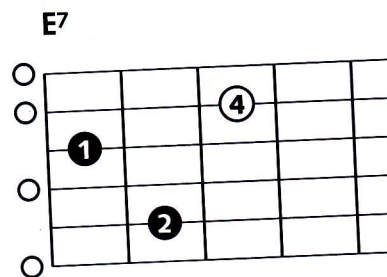
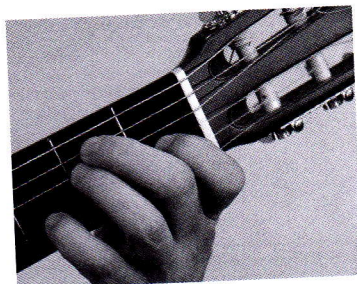
A⁷

Az A⁷ akkord a „He's Got The Whole World In His Hands” (37. oldal) című dalban csodálatosan játszható úgy, hogy a D-dúr változatban az A-akkordot A⁷ akkorddal helyettesíted.

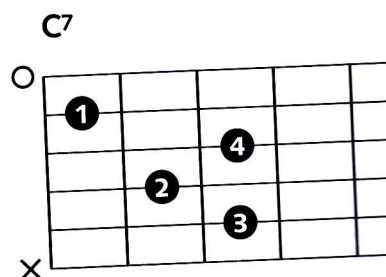
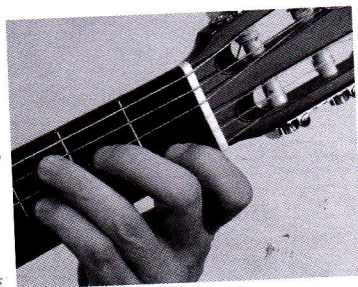
E⁷

A fogás gyakorlásához hallgasd meg még egyszer a „He's Got The Whole World In His Hands” c. dal második változatát és cseréld ki az E-akkordot az E⁷ akkordra.

C⁷

Fogd le a C-dúrt úgy, hogy a 4. ujjal a g-húr 3. érintőjét is lefogod. Így megkaphatod a C⁷ akkordot.

Az alábbi darabokban ezeket az akkordokat a gyakorlatban is használhatod. Ha a fogások már biztosak, próbáld meg bátran azon dalok kíséretét, melyeket a leírásokban említettem.

She'll Be Coming Round The Mountain

She'll be co-ming round the moun-tain when she comes, she'll be

co-ming round the moun-tain when she comes, she'll be co-ming round the

moun-tain, she'll be co-ming round the moun-tain, she'll be

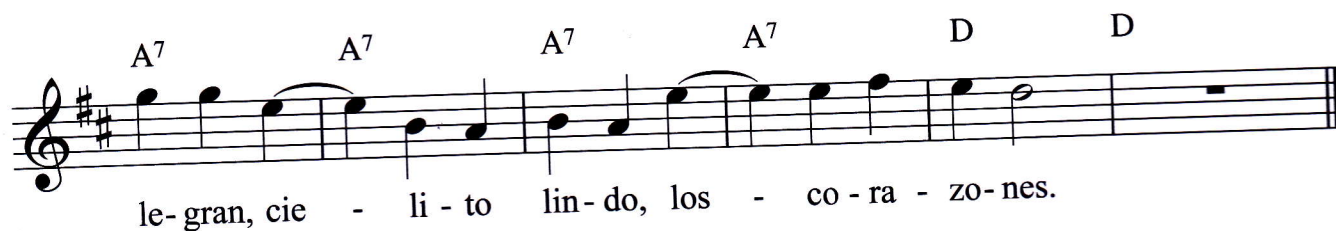
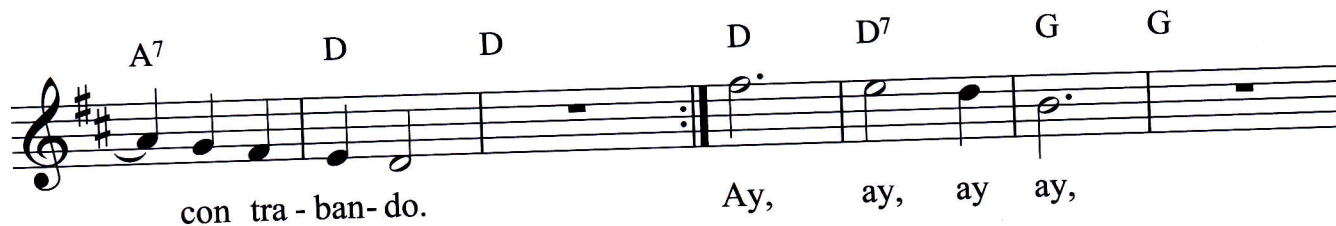
co-ming round the moun-tain, when she comes.

Most pedig egy vidám dal következik gyors tempóban.

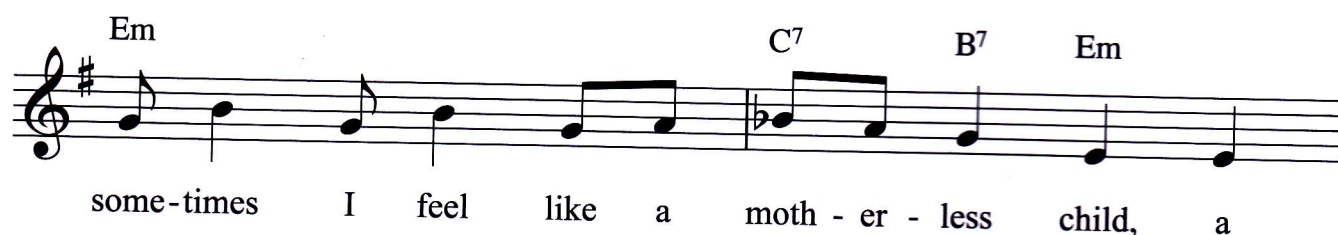
28./57. felvétel

Cielito Lindo

Sometimes I Feel Like A Motherless Child

Már ismered az E, Em, A, Am, D, Dm, G és C akkordokat, azaz nyolc úgynevezett „nyitott akkordot”.

Ezen kívül ismered még az E7, A7, D7, G7 és C7 akkordokat, azaz öt domináns szeptim akkordot. Ez már elég szép szám. A világ összes dalának nyolcvan százalékát már tudod kíséni ezekkel.

Dúr akkordok nagy szeptimmal (major akkordok)

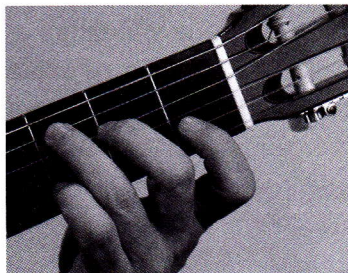
A világon mindennek van párja: az éjszakának a nappal, a férfinak a nő, a dúrnak pedig a moll. A zenében a szeptimek is lehetnek a terchez hasonlóan kicsik, vagy nagyok. Ha a szeptim, azaz az alaphangról számított hetedik hang kicsi, akkor domináns szeptim akkord keletkezik, mint azt az előző fejezetben írtuk. A szeptimek azonban lehetnek nagyok is. Ilyenkor major akkordok keletkeznek (angolul *major* = nagy). A speciális akkordok szint adnak a gitárjátéknak, megkapóvá és különlegessé teszik azt. Különösen alkalmasak balladák kíséretére.

Cmaj7 Gmaj7 Dmaj7 Amaj7 Emaj7 Így jelölik a major akkordokat.

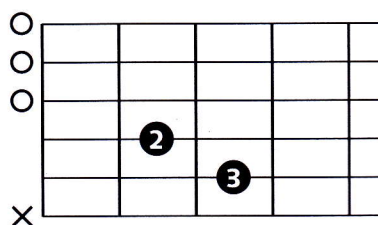
További írásmódokat is használnak, kis háromszögeket például a betű mellett a jobb felső sarokban. Vagy kombinálják a „7”-es számjegyet a kis háromszöggel.

Cmaj7

Ez az akkord oly könnyedén lefogható, mint az E-moll; csupán két ujj használatával.

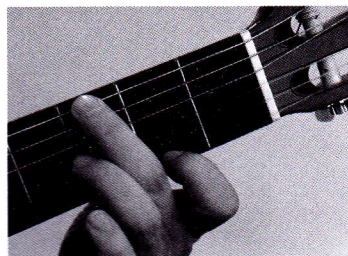

Cmaj7

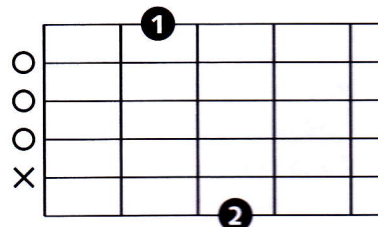

Gmaj7

Ezen akkord lefogásakor ügyelj az A-húr lefojtására.

Gmaj7

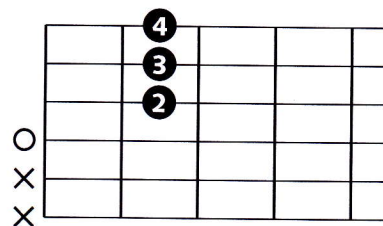

Dmaj7

Ezt az akkordot, mint az a képen is látható, egy kis barré-fogással lefoghatod (57. oldal), vagy a többi ujjat használva a lefogási ábrán látható módon.

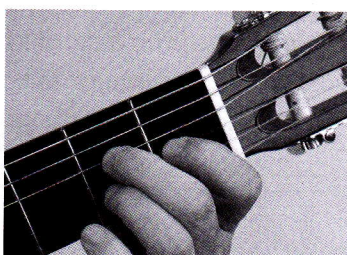

Dmaj7

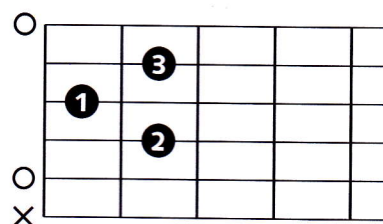

Amaj7

Majdnem ugyanúgy néz ki, mint a D⁷ – csupán az egyik húrnál kell a fogást megváltoztatni. Ezzel azonban ez a fogás major akkorddá válik.

Amaj7

Moll akkordok kis szeptimmal (mellékszeptim akkordok)

Ismétlem: a világon mindennek van párja. A zene világában a szeptimek is lehetnek kicsit és nagyok. Ha a szeptim a dúr akkordban kicsi, domináns szeptim keletkezik. Ha a szeptim nagy, major akkordokról beszélünk. A nagy szeptim használatának nincs értelme a moll akkordban, nem szól jól. A kis szeptimek a moll hangnemben a hangsor szerkezete miatt automatikusan keletkeznek. Ezek az akkordok is sok színt visznek a játékodba.

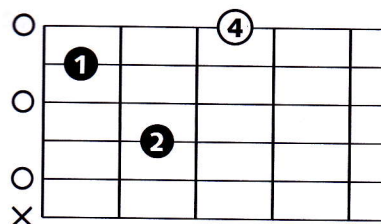
Am⁷ / Em⁷ / Dm⁷ Ez a három legfontosabb moll szeptim akkord.

Am⁷

Szintén egyike a könnyedén lefogható akkordoknak: az A-moll a harmadik ujj használata nélkül.

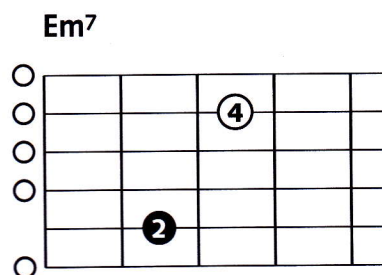
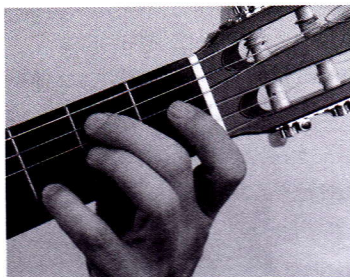

Am⁷

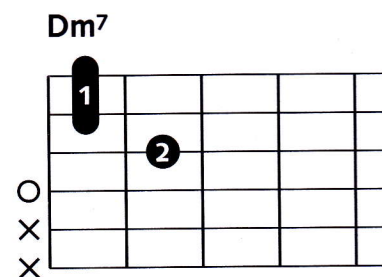
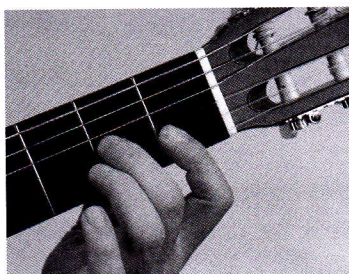
Em⁷

Csodálatos akkord, melynek lejátszásához csupán a 2. ujjra van szükség.

Dm⁷

A legjobb, ha ezt az akkordot egy kis barré-fogással játszod, az 1. ujj használatával, melyet kivételesen „megrogyasztva” a b- és az e-húrokra fektetsz.

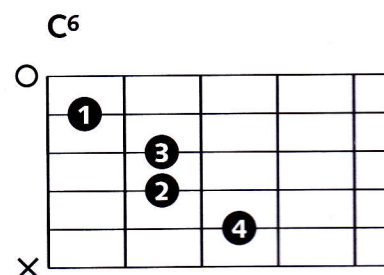
Kiegészítő hangok

Léteznek még további kiegészítő hangok is, kvartok, szextek, és még magasabb részhangok. Az ezekkel képzett akkordokat azonban csak a dzsesszben használják. Az alábbiakban elegendő néhány példa említése:

Ha a hangsor hatodik hangját hozzáadod az akkordhoz, akkor ennek a jelzése egy felső indexelésű 6-os számjegy.

C⁶

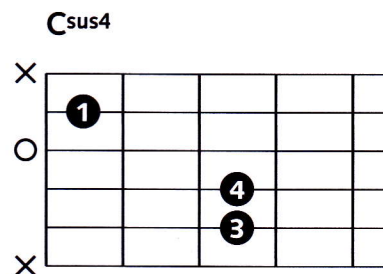
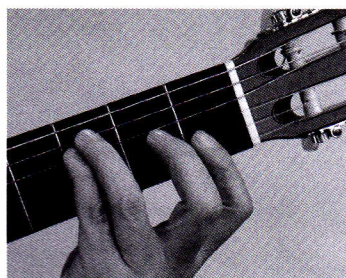
Gitárosok által leginkább használt. Nem egyszerű a 4. ujjat úgy az A-húrra helyezni, hogy a D-húr még meg tudjon szólalni.

Ha az akkord negyedik hangját használják, „kvart késleltetés” keletkezik. Ez a modern rockzenében gyakran előfordul. Az akkord tercét nem szólaltatják meg, annak a kvart veszi át a helyét. A kvart késleltetést az akkord szimbóluma mögé írt, felső indexelt jelölésű „sus4” (angolul suspended fourth = késleltetett negyedik) használatával jelzik.

C^{sus4}

Ennél az akkordnál arra kell ügyelned, hogy a magas e-húrt fojtsd le az első ujjal.

Egy dal, mely bejárta az egész világot és melyben a harmóniák különösen érdekes módon követik egymást, a „Yesterday” c. dal a Beatles együttestől. Az alábbiakban olvashatod ennek a dalnak a harmóniáit:

Strófa: C / Dm⁷ / E⁷ / Am / F / G / C^{sus4} / C / Am / D / F / C

Refrén: Dm⁷ / E⁷ / Am / G / F / Em / F / G / C / Dm⁷ / E⁷ / Am / G / F / Em / F / G / C

A BARRÉ-JÁTÉK

A legnehezebb fogás: az F-dúr

Tégy egy próbát: játssz le minden akkordot, amit eddig megismertél, anélkül, hogy az egyes ujjadat használnád. Nem is olyan egyszerű. De ha mindezt már elsajátítottad, kezdheted a nehezebb tananyagot, a barré-játékot, melynek használatával a gitár teljes fogólapján játszatsz.

A nagy barré-fogás

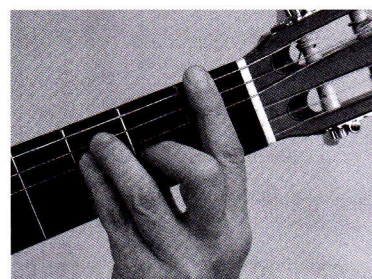
A barré-játék esetén az 1. ujjat a nyereg helyettesítésére használjuk és a húrokat átívelve minden húrt lefogunk. A művészet „csak” abban áll, hogy a többi hangot a szabadon maradó ujjakkal kell lefogni. Ha tehát a nyolc nyitott akkordot (melyeket open-string-akkordoknak is neveznek) az öt domináns szeptim akkordot és a három mollszeptim akkordot a 2., 3., és 4. ujjal fogod le, az 1. ujj mindig szabadon marad és

bármely érintőnél felhelyezheted azt a fogólapra a nyereg helyettesítéseként. Ha nem kell mindegyik húr megszólaltatni egy hangzásnál, akkor az 1. ujjat csak az érintett húrokra kell felhelyezni. Ilyenkor beszélünk kis barréről (lásd a képet a Dmaj7 akkordról az 54. oldalon).

Az alábbiakban megmutatok négy barré-akkordot, melyek a két E-alaphanggal rendelkező akkordból vezethetők le, azaz az F-dúr és F7 akkordot, mely az E-ből vezethető le, valamint az F-moll és Fm7 hangzatokat, melyek az E-mollból vezethetők le. „Levezetés” alatt az értendő, hogy az akkordokat a tanultak szerint fogjuk le, csak éppen a 2., 3., és 4. ujjal, míg az 1. ujj az első érintőt fogja át mind a 6 húron keresztül, így alakítva ki egy nyeret.

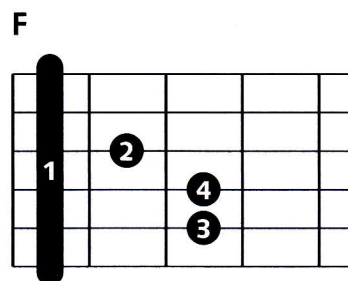
Az „E” lefogási típus

Az F-dúr fogás nem más, mint egy E-fogás megváltoztatott ujjrenddel. A mutatóujj ennek során a nyereg szerepét tölti be.

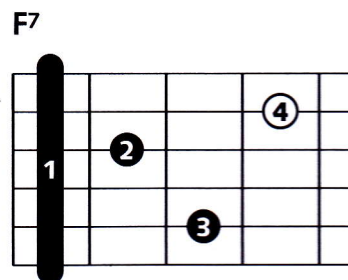
Az F-dúr akkord

Az E-típushoz tartozó dúr-akkord. Az alaphangot a mély E-húron lévő hang határozza meg.

Az F7 akkord

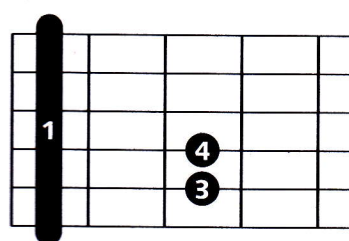
Ez a lefogási kép az E-típus domináns szeptim akkordját mutatja. Nyugodtan kihagyhatod a 4. ujjat, így egyszerűbbé válik a fogás.

Az Fm akkord

Ez a fogási ábra az E-típus tiszta moll akkordját mutatja be. Ez a fogás a barré-játékban meglehetősen egyszerű, mivel jól kézre áll.

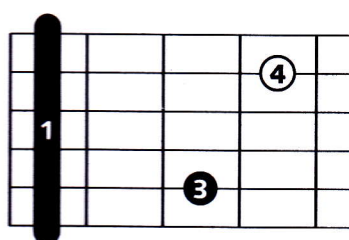
Fm

Az Fm⁷-akkord

Ez a fogási ábra az E-típus mollszeptim akkordját mutatja. Ez az akkord is helyes marad, ha kihagyod a negyedik ujjat, így ez a barré-játék legkönnyebb akkordja.

Fm⁷

Az „E” barré-fogási típussal a teljes fogólapon mozoghatunk és minden érintőnél egy új akkordot kapunk, melyeket az előző fogástól egy félhang választ el. Az E-típus akkordjait érintőről érintőre csúszthatod a fogólap nyolcadik érintőjéig, ennek során 32 akkord képezhető. 32 különböző akkord!!!

Egy jó tanács: Némely félhang tekinthető keresztes, vagy b-jelölésű akkordnak aszerint, hogy a hangot emelték, vagy mélyítették. Példa: ha az F-dúr akkordot egy félhanggal emeljük, F#-dúrt kapunk. Ha a G-dúr akkordot egy félhanggal mélyítjük, Gb-dúr jön létre. Mindkét akkordot azonos helyen kell fogni a gitárlapon, a második érintőnél. Ugyanez vonatkozik a G#-dúrra/Ab-dúrra a negyedik érintőnél. Ezt a jelenséget enharmóniának, vagy enharmonikus cserének nevezik, mivel az egyik akkord a másikkal felcserélhető.

Az E-típus 4 akkordja:

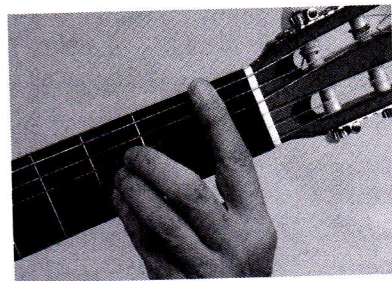

30. felvétel

1. érintő	2. érintő	3. érintő	4. érintő	5. érintő	6. érintő	7. érintő	8. érintő
F	F#/Gb	G	G#/Ab	A	Bb	B	C
F ⁷	F ⁷ /Gb ⁷	G ⁷	G ⁷ /Ab ⁷	A ⁷	Bb ⁷	B ⁷	C ⁷
Fm	F [#] m/Gbm	Gm	G [#] m/Abm	Am	Bbm	Bm	Cm
Fm ⁷	F [#] m ⁷ /Gbm ⁷	Gm ⁷	G [#] m ⁷ /Abm ⁷	Am ⁷	Bbm ⁷	Bm ⁷	Cm ⁷

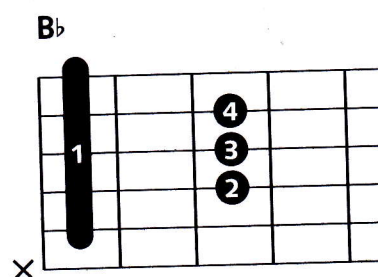
Az „A” lefogási típus

Mint azt a neve is mutatja, az A-típusú barré-fogások esetén az A-dúr, ill. A-moll akkordok elcsúsztatásáról beszélünk.

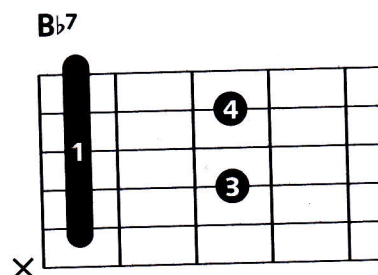
A B $\flat$ -dúr akkord

Mint azt az ábrán is láthatod, ezen típusok alaphangja az A-húron található.

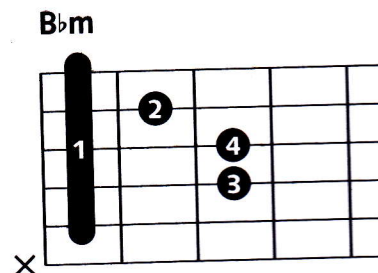
A B $\flat$ 7 akkord

Ez a fogási ábra az A-típus domináns szeptim akkordját mutatja. Ez a fogás a dúr fogásnál valamivel egyszerűbb.

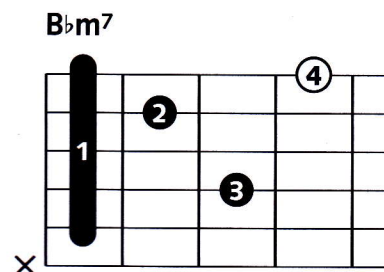
A Bbm akkord

Ez a fogási ábra az A-típus tiszta moll akkordját mutatja.

A Bbm⁷ akkord

Ez a fogási ábra az A-típus mollszeptim akkordját mutatja. Mint említettük, ezen akkord fogása egyszerűbb, ha a 4. ujjat kihagyod.

Az „A” típusú barré-fogással szintén vándorolhatunk a gitár fogólapja mentén és minden érintőnél új akkordot kapunk, melyeket fél hang választ el egymástól.

Ily módon ismételten 32 új akkord képezhető.

Az A-típus 4 akkordja:

31. felvétel

1. érintő	2. érintő	3. érintő	4. érintő	5. érintő	6. érintő	7. érintő	8. érintő
Bb	B	C	C#/Db	D	D#/Eb	E	F
Bb ⁷	B ⁷	C ⁷	C ⁷ /Db ⁷	D ⁷	D ⁷ /Eb ⁷	E ⁷	F ⁷
Bbm	Bm	Cm	C [#] m/Dbm	Dm	D [#] m/Ebm	Em	Fm
Bbm ⁷	Bm ⁷	Cm ⁷	C [#] m ⁷ /Dbm ⁷	Dm ⁷	D [#] m ⁷ /Ebm ⁷	Em ⁷	Fm ⁷

Egy jó tanács: Ezen fogási típus esetén is alkalmazható az enharmonikus csere. Ha a C-dúr akkordot egy fél hanggal megemeljük, C[#]-dúr keletkezik. Ha a D-dúr akkordot egy fél hanggal mélyítjük, Db-dúr keletkezik. Mindkét akkord ugyanott, a gitár fogólapjának negyedik érintőjénél fogható. Ugyanez vonatkozik a D[#]-dúrra/Eb-dúrra a 6. érintőnél.

Elértél hát a könyv végére. Még akkor is, ha az utolsó oldalak, melyeken a barré-játékról tanulhattál, nem voltak egyszerűek, készen állsz a dalok világára és kíséretére gitároddal. Még ha a barré-fogást nehéznek is tartod, immáron az összes létező dal 80%-át kísérelheted.

Hogy jól érezd magad a hangszerrel, az alábbiakban adok néhány tippet, hogy mire kell még figyelned. A továbbiakban találsz még egy áttekintő táblázatot azon akkordok fogási ábráival, melyeket jelen könyvben használtunk, valamint a fogólapon található hangok neveinek áttekintését.

Kellemes időtöltést a játékhoz.

TIPPEK BÚCSÚZÓUL

A gitárjáték igazán örömet okoz, de néha megterhelő, különösen az ujjak és a csukló számára. Léteznek olyan egyszerű kézgyakorlatok, melyek mindenhol elvégezhetők mellékesen és útközben is.

A bal kéz számára így néz ki ez a gyakorlat: zárd az ujjaidat a tenyeredbe és fogd át a hüvelykujjaddal az ujjperceidet. Ezután robbanásszerűen tárd szét az összes ujjat, ameddig csak tudod. Tartsd ezt a feszült helyzetet néhány másodpercig, majd az ujjakat zárd ismét a tenyeredbe. Ez a mozdulat halk hangot hallat. Tanítványaim „légyfogónak” nevezik a mozdulatsort.

A jobb kéz gyakorlata hasonlóan néz ki: lazán hajlítsd be az ujjakat, de ne nyomd azokat a tenyér közepébe. A hüvelykujjad hagyd kívül és lazán. Az ujjakat ezután tárd ki erőteljesen lefelé, vagy ferdén oldalirányba. Ezt a mozdulatot az alkar azonos irányba történő mozgatásával támogasd. Ennek a gyakorlatnak a neve „teniszlabda hajítás”.

Apropó teniszlabdák: Néhány sport, mint a tenisz, a kézilabda, vagy a vízilabda nehezen összeegyeztethetők a gitározással. Különösen a hírhedt „teniszkönyök” (a jobb alkar ínhüvelygyulladás) gátolja a gitárjátékot. Ha ezzel kapcsolatban problémád merül fel, el kell döntened, hogy melyik hobbidat szeretnéd folytatni.

A legutolsó tipp a fitneszről szól, mely egyszerűen ide tartozik, ha évtizedeken át problémamentesen szeretnél gitározni. A hangszer rendelkezik egy rossz tulajdonsággal. Mindegy, hogy állva, vagy ülve, egymáson keresztbetett lábakkal játszol: a gerincoszlop sajnos többé-kevésbé mindenképpen elhajlik. Aki sokat játszik állva, az egyik vállát jobban terheli a másiknál.

Ezért meggyőződéses sportemberként komolyan ajánlom minden gitárosnak, hogy folyamatosan végezzen gerincgyakorlatokat, ússzon és alkalmasint végezzen könnyedebb gyakorlatokat súlyzóval.

Az alábbi három pontot teljes gitáros pályafutásod alatt be kell tartanod:

- A vállakat ne lógasd nagyon előre, hanem húzd őket finoman hátra, majd lazítsd el az izmokat. Járás során is: a vállaidat húzd hátra!
- A vállakat a játék alatt ne húzd fel a nyakadba. Elektromos gitáron játszóknak számára ennek betartása különösen fontos.
- Helyezd a jobb kezéd lazán a gitár testére és a bal kezéd erő kifejtés nélkül tartsd a nyakon.

A CD-FELVÉTELEK LISTÁJA

Felvétel	Cím	Oldal
01.	A fel- és lepengetés mozdulatai.....	10
02.	A váltott pengetés	14
03.	Az e-húr hangjai	14
04.	A b-húr hangjai.....	15
05.	A g-húr hangjai.....	15
06.	A D-húr hangjai	15
07.	Az A-húr hangjai.....	16
08.	Az E-húr hangjai	16
09.	What Shall We Do With The Drunken Sailor.....	24
10.	When The Saints Go Marchin' In.....	25
11.	Whiskey In The Jar.....	26
12.	Banks Of The Ohio G-dúrban	27
13.	Banks Of The Ohio A-dúrban	27
14.	Banks Of The Ohio E-dúrban.....	28
15.	My Bonnie Lies Over The Ocean.....	29
16.	Greensleeves	30
17.	What Shall We Do With The Drunken Sailor.....	36
18.	He's Got The Whole World In His Hands D-dúrban	37
19.	He's Got The Whole World In His Hands A-dúrban	37
20.	La Cucaracha	38
21.	Careless Love.....	39
22.	Down By The Riverside	40
23.	Hava Nagila.....	41
24.	Swing Low, Sweet Chariot	43
25.	Oh, Susannah	44
26.	Scarborough Fair.....	45
27.	She'll Be Coming Round The Mountain	50
28.	Cielito Lindo	51
29.	Sometimes I Feel Like A Motherless Child	52
30.	Az E-típus 4 akkordja.....	58
31.	Az A-típus 4 akkordja	60
32.	Az E-húr hangolása.....	6
33.	Az A-húr hangolása	6
34.	A D-húr hangolása	6
35.	A g-húr hangolása	6
36.	A b-húr hangolása	6
37.	Az e-húr hangolása.....	6

Dalok kíséretéhez:

Felvétel	Cím	Oldal
38.	What Shall We Do With The Drunken Sailor.....	24
39.	When The Saints Go Marchin' In.....	25
40.	Whiskey In The Jar.....	26
41.	Banks Of The Ohio G-dúrban	27
42.	Banks Of The Ohio A-dúrban	27
43.	Banks Of The Ohio E-dúrban.....	28
44.	My Bonnie Lies Over The Ocean.....	29
45.	Greensleeves	30
46.	What Shall We Do With The Drunken Sailor.....	36
47.	He's Got The Whole World In His Hands in D-dúrban	37
48.	He's Got The Whole World In His Hands in A-dúrban.....	37
49.	La Cucaracha	38
50.	Careless Love.....	39
51.	Down By The Riverside	40
52.	Hava Nagila.....	41
53.	Swing Low, Sweet Chariot	43
54.	Oh, Susannah	44
55.	Scarborough Fair	45
56.	She'll Be Coming Round The Mountain	50
57.	Cielito Lindo	51
58.	Sometimes I Feel Like A Motherless Child	52

AKKORDTÁBLÁZAT – ÁTTEKINTÉS

C 	C7 	Cmaj7 	C6 	Csus4
G 	G7 	Gmaj7 		
D 	D7 	Dmaj7 	Dm 	Dm7
A 	A7 	Amaj7 	Am 	Am7
E 	E7 	Em 	Em7 	
B7 				
F 	F7 	Fm 	Fm7 	
Bb 	Bb7 	Bbm 	Bbm7 	

A HANGOK A GITÁRON

Jelen füzet lezárásaként álljon itt egy áttekintés a fogólapon található összes hangról. Az alábbiakban mindazon hangokat láthatod, melyek a gitárnyakon az 1. és a 12. érintő között lefoghatók.

	⑥	⑤	④	③	②	①
nyereg	E	A	D	g	b	e
1. érintő	F	A#/Bb	D#/Eb	g#/ab	c	f
	F#/Gb	B	E	a	c#/db	f#/gb
	G	C	F	a#/bb	d	g
	G#/Ab	C#/Db	F#/Gb	b	d#/eb	g#/ab
	A	D	G	c	e	a
	A#/Bb	D#/Eb	G#/Ab	c#/db	f	a#/bb
	B	E	A	d	f#/gb	b
	C	F	A#/Bb	d#/eb	g	c
	C#/Db	F#/Gb	B	e	g#/ab	c#/db
	D	G	C	f	a	d
	D#/Eb	G#/Ab	C#/Db	f#/gb	a#/bb	d#/eb
12. érintő	E	A	D	g	b	e

AKUSZTIKUS GITÁR ALAPISMERETEK

Ez a könyv az akusztikus gitárjáték alapjaival ismerteti meg a kezdő gitárosokat. A közérthető magyarázatok a legfontosabb alapismeretek megtanításán túl bevezetnek mind a dallam-, mind az akkordjáték technikájába. A tananyaghoz mellékelt gyakorló CD nagy segítséget nyújt a tanulásban, hiszen használatával az elsajátított ismeretek azonnal kipróbálhatók a gyakorlatban is.

-
- Technikai alapok: a gitár helyes tartása, a hangszer hangolása, a jobb és bal kéz szerepe
 - Zenei alapismeretek: az ütemek és a kottaolvasás
 - Gyakorlat: dallamjáték, minden fontos akkord, a barré-játék
 - Hasznos összefoglalók: akkordtáblázat és a gitár hangjai
 - Terjedelmes gyakorló CD 58 felvétellel: zenekari változatok, kíséreti verziók és sok minden más

0/32/12530.13/FSM

ISBN 978-3-625-12530-3

4 050847 004446

3789A_120229

MIX

Felelős forrásból
származó papír

FSC® C106632

© Naumann & Göbel Verlagsgesellschaft mbH
a VEMAG Verlags- und Medien Aktiengesellschaft tagja
Emil-Hoffmann-Straße 1, 50996 Köln, Németország
www.vemag-medien.de
Írta: Frank Walter
Belső fényképek: Fotostudio Christiane Trabert, Berlin
Borítófotó: mauritius images/Nonstock
Németből fordította: Karosi Gregor
A magyar kiadást készítette: eastlingua köln
Felelős kiadó: Naumann & Göbel Verlagsgesellschaft mbH
Minden jog fenntartva
A nyomás Kínában készült